

گزارش تحلیلی مطالعات کلان

گزارش بهمن ۱۴۰۳

تهیه شده در واحد مطالعات کلان شرکت رتبه بندی اعتباری برهان

تهیه و گردآوری: محسن امینی

۰۶۰۰۶۰۰۸۸۷۳-۰۵۴۰۰۵۸۷۳-۸۸۷۵۳۳۷۵-۸۸۷۵۳۳۷۶-۲۱ (+۹۸)

info@bcr.ir، ۲۱ ۸۸۷۵۳۳۷۶ (+۹۸)

bcr.ir

تهران، خیابان شهید مطهری، خیابان کوه نور، بن بست دوم، پلاک ۱۱، طبقه ۴، واحد ۴

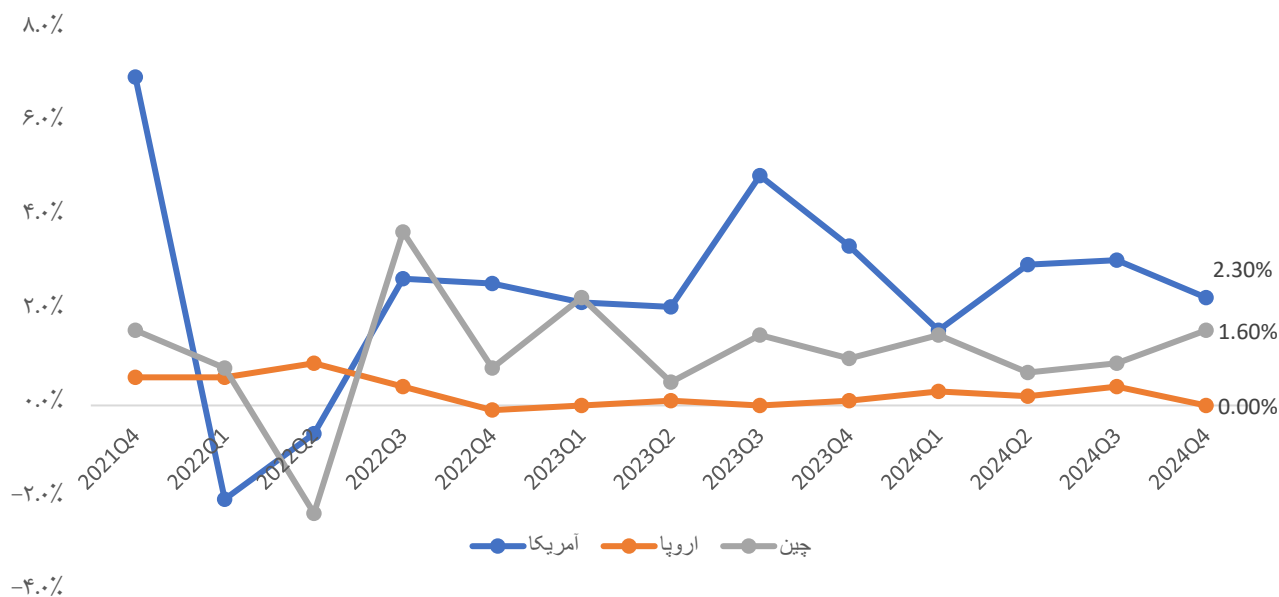

قیمت‌ها و شاخص‌ها

جدول (۱) خلاصه قیمت‌های دلار، طلا، شاخص بورس و قیمت‌های جهانی کامودیتی‌ها

تغییرات یک ساله	تغییرات ماهانه	قیمت بهمن ماه (دلار)	
۶۲.۲٪	۱۳.۴٪	۹۳۴,۵۰۰	دلار آزاد (ریال)
۷۰.۱٪	۱.۵٪	۶۷۵,۳۸۲	دلار حواله (ریال)
۴۵.۴٪	۵.۵٪	۲,۹۰۰	اونس طلا
۸۸.۶٪	-۶.۳٪	۹۷,۵۰۴	بیت کوین
۳۰.۴٪	-۲.۵٪	۲,۶۹۹,۸۹۹	شاخص بورس تهران
۲۲.۰٪	۲.۰٪	۶,۱۱۵	شاخص S&P۵۰۰
علا و ارز و شاخص‌ها			
۱۰۰.۳٪	۷.۰٪	۰.۵۹	گاز طبیعی ttf _ متر مکعب
-۸.۴٪	۲.۱٪	۷۵	نفت برنت _ بشکه
-۱۱.۶٪	۰.۰٪	۱۰۰	بنزین خلیج فارس _ بشکه
-۱۲.۶٪	-۶.۲٪	۱۰۷	گازوییل خلیج فارس _ بشکه
۵۹.۶٪	۹.۱٪	۱۵	گاز USD/MMBtu JKM _ LNG
فراورده‌های نفتی			
۹.۰٪	-۳.۳٪	۳۹۴	متانول_سی‌اف‌آر_چین_تن
۱۳.۱٪	۱۱.۰٪	۳۸۳	اوره گرانوله_فوب ایران_تن
۳.۳٪	۰.۰٪	۹۲۰	اتیلن_ سی‌اف‌آر _شرق آسیا_تن
۳.۶٪	-۲.۳٪	۸۵۰	پروپیلن_ سی‌اف‌آر_چین_تن
پتروشیمی			
-۳.۰٪	-۳.۹٪	۱,۱۰۳	پلی اتیلن سبک خطی_ فوب خلیج فارس_تن
-۹.۶٪	-۰.۲٪	۸۵۷	پلی اتیلن سنگین_ فوب خلیج فارس_تن
۰.۰٪	۰.۹٪	۸۵۸	پلی پروپیلن_ فوب خلیج فارس_تن
۶.۱٪	۱.۵٪	۱,۳۱۵	پلی استایرن_سی‌اف‌آر_چین_تن
-۴.۰٪	۱.۴٪	۷۳۰	پی وی سی_شرق آسیا_تن
-۸.۱٪	-۰.۲٪	۸۵۷	پلی اتیلن ترفتالات_ شرق آسیا_تن
دیمر			
-۲۵.۷٪	۵.۹٪	۱۰۷	سنگ آهن_ سی‌اف‌آر_چین_تن
-۱۷.۸٪	۱.۲٪	۴۳۰	فولاد_بیلت دریای سیاه_تن
۹.۶٪	۳.۱٪	۹,۴۷۴	مس_بورس لندن_تن
۲۳.۲٪	-۱.۶٪	۲,۶۳۹	آلومینیوم_ بورس لندن_تن
۱۹.۱٪	-۳.۳٪	۲,۸۴۸	روی_بورس لندن_تن
فلزات ساسی			

وضعیت رشد اقتصادی

نمودار (۱) روند رشد اقتصادی اقتصادهای بزرگ؛ (منبع: اداره آمار اقتصادی آمریکا، اتحادیه اروپا و چین)

ایالات متحده در سال ۲۰۲۵ با رشد اقتصادی متوسطی روبه‌رو بود که ناشی از کاهش اثرات بهبود پس از همه‌گیری و سیاست‌های انقباضی پیشین فدرال رزرو محسوب می‌شود. تورم نسبت به سالهای قبل کاهش یافت اما به دلیل افزایش قیمت خدمات و نوسانات انرژی، بالاتر از هدفگذاری باقی ماند. بازار کار با نرخ بیکاری پایین و رشد دستمزدها همراه بود که قدرت خرید خانوارها را تقویت کرد، هرچند گسترش مشاغل موقت نگرانیهایی درباره امنیت شغلی ایجاد کرد.

سیاست‌گذاران با کاهش نرخ بهره و تصویب بسته‌های زیرساختی تمرکزگرا روی انرژی پاک و فناوری، سعی در تحریک رشد اقتصادی داشتند. بخش فناوری با پیشرفت در هوش مصنوعی و تولید نیمه‌رساناها رشد کرد، درحالی‌که تولیدات صنعتی با بازگشت واحدها به داخل و اتوماسیون رونق گرفت. انرژی‌های تجدیدپذیر گسترش یافت، اما تنش‌های ژئوپلیتیک باعث نوسان قیمت نفت شد.

رقابت تجاری با چین در حوزه‌هایی مانند خودروهای برقی تشدید شد، اما توافق با اتحادیه اروپا تنش‌ها را کاهش داد. افزایش ارزش دلار به کاهش تورم وارداتی کمک کرد اما صادرات را تحت فشار قرار داد. درآمد خانوارها به‌طور متوسط رشد محدودی داشت، اما نابرابری درآمدی گسترش یافت و سود شرکت‌ها در بخش‌های فناوری و انرژی پاک متمرکز شد.

کارشناسان هشدار دادند که بدهی عمومی بالا، هزینه‌های سیاست‌های اقلیمی، و احتمال رکود در اقتصادهای جهانی می‌تواند رشد آینده را تهدید کند. اگرچه انعطاف‌پذیری اقتصاد آمریکا چشمگیر بود، چالش‌های ساختاری مانند شکاف درآمدی و انتقال انرژی، نیازمند پاسخ‌های سیاستی هماهنگ‌تر در سال‌های آینده است.

در سال ۲۰۲۵، اقتصاد اروپا رشد ملایمی را تجربه می‌کند. پیش‌بینی می‌شود که تولید ناخالص داخلی (GDP) اتحادیه اروپا بین ۱.۵ تا ۱.۷ درصد افزایش یابد. این رشد به دلیل افزایش هزینه‌های مصرف‌کنندگان و سرمایه‌گذاری‌ها رخ می‌دهد. همچنین، نرخ تورم به حدود ۲.۵ درصد کاهش یافته که باعث بهبود قدرت خرید مردم می‌شود، هرچند نوسانات قیمت‌ها در بازارهای جهانی همچنان یک خطر بالقوه است. رویدادهای بین‌المللی نیز

بر اقتصاد اروپا اثرگذار بوده‌اند. تعرفه‌های تجاری اعمال شده توسط آمریکا و تنش‌های ژئوپلیتیکی، به‌ویژه در خاورمیانه و اوکراین، مشکلاتی را برای صادرات اروپا و امنیت تأمین انرژی ایجاد کرده‌اند. این عوامل به عنوان ریسک‌هایی برای ثبات اقتصادی اروپا مطرح هستند.

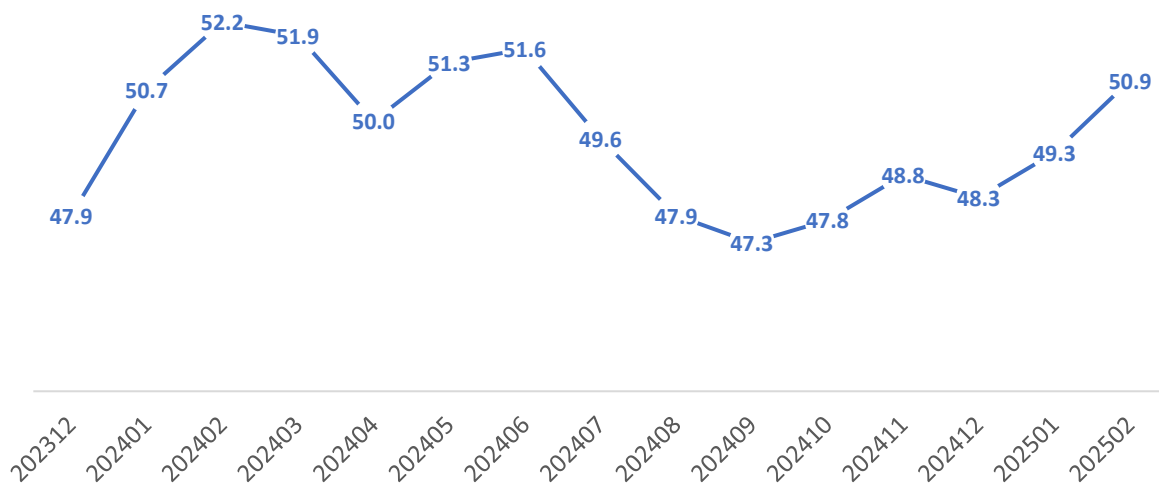
اقتصاد چین در سال ۲۰۲۵ با رشدی ملایم روبرو است که عمدتاً به دلیل افزایش تقاضای داخلی و تمرکز بیشتر بر فناوری‌های پیشرفته شکل می‌گیرد. وضعیت تورم در این سال آرام و کنترل شده باقی می‌ماند و بازار کار نیز از ثبات نسبی برخوردار است که نشان‌دهنده شرایط اقتصادی پایدار است. دولت چین با اجرای سیاست‌هایی که مصرف داخلی را تشویق می‌کند و همزمان بدهی‌ها را مدیریت می‌نماید، تلاش دارد تا اقتصاد خود را تقویت کند. دولت در این سال اصلاحاتی را در قوانین مالیاتی و سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها به‌ویژه در حوزه انرژی سبز اعمال می‌کند. این اقدامات بیانگر حرکت چین به سمت توسعه پایدار و استفاده بیشتر از منابع تجدیدپذیر است. در بخش‌های مختلف اقتصاد، فناوری و تولید پیشرفته با سرعت چشمگیری رشد می‌کنند و چین با سرمایه‌گذاری در هوش مصنوعی و استانداردهای نوین، قصد دارد جایگاه برجسته‌ای در عرصه جهانی به دست آورد. با این حال، بخش‌های سنتی‌تر مانند تولید قدیمی و بازار املاک با چالش‌هایی مواجه هستند و نسبت به حوزه‌های مدرن عقب‌تر مانده‌اند. همچنین، بخش انرژی به طور فزاینده‌ای به سمت استفاده از منابع تجدیدپذیر در حال تحول است.

درآمد خانوارها در این سال رو به افزایش است، اما شکاف اقتصادی بین مناطق شهری و روستایی همچنان به‌عنوان یک مشکل بزرگ باقی مانده است. از سوی دیگر، تنش‌های تجاری با آمریکا و احتمال اعمال محدودیت‌های صادراتی ممکن است برای اقتصاد چین مشکل‌ساز شود.

شاخص مدیران خرید

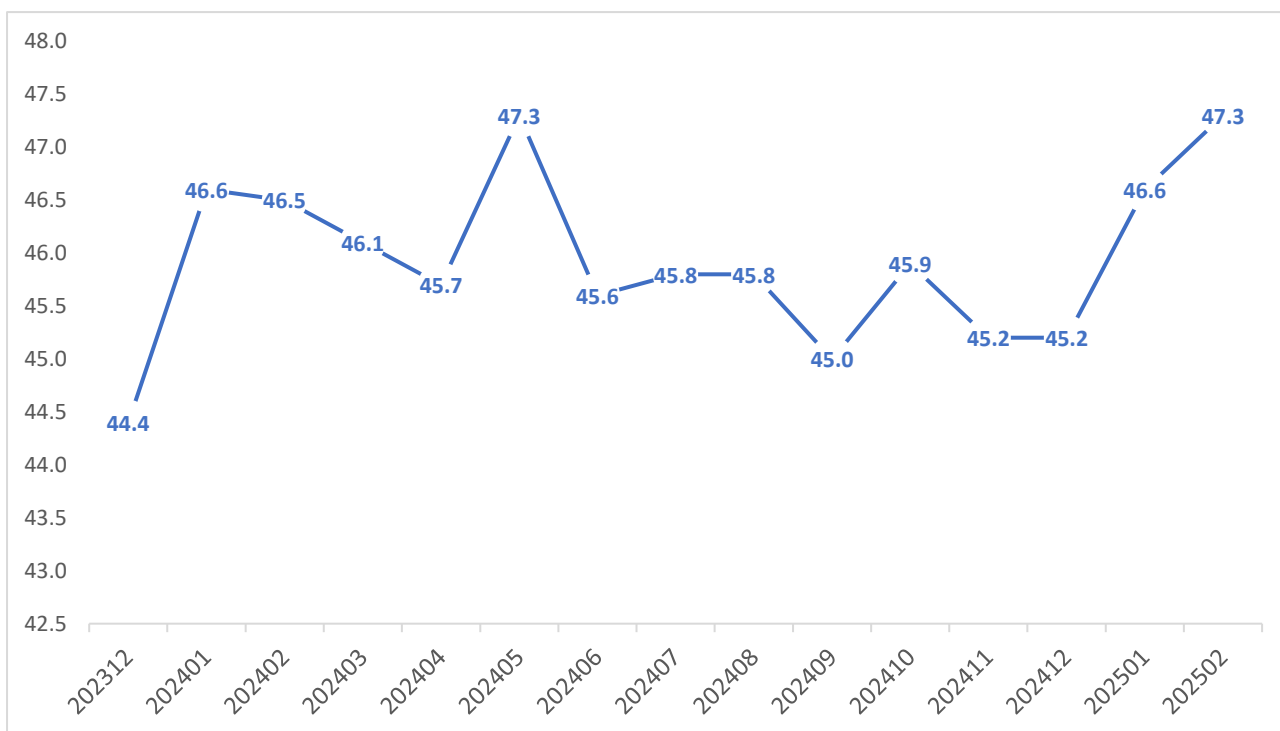
شاخص مدیران خرید (PMI) یکی از شاخص‌های کلیدی اقتصادی است که وضعیت و عملکرد بخش تولید را ارزیابی می‌کند. این شاخص از پنج مؤلفه اصلی تشکیل شده است: سفارشات جدید، تولید، اشتغال، موجودی‌ها و زمان تحویل تأمین‌کنندگان. هر یک از این مؤلفه‌ها به صورت جداگانه ارزیابی می‌شوند و سپس به یک شاخص کلی تبدیل می‌شوند. به طور کلی، شاخص مدیران خرید (PMI) یک ابزار مهم برای ارزیابی سلامت اقتصادی بخش تولید است و تغییرات در این شاخص می‌تواند تأثیرات قابل توجهی بر تصمیم‌گیری‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاری داشته باشد. افزایش این شاخص معمولاً نشان‌دهنده بهبود شرایط اقتصادی و افزایش تقاضا است، در حالی که کاهش آن می‌تواند نشانه‌ای از رکود باشد.

شاخص مدیران خرید (PMI) بخش تولید ایالات متحده که توسط S&P Global اندازه‌گیری می‌شود، شاخص مدیران خرید (PMI) بخش تولید ایالات متحده S&P Global در فوریه ۲۰۲۵ به ۵۰.۹ رسید، که از ۴۹.۳ در ژانویه افزایش یافت و بالاتر از انتظارات به ثبت رسید. این بالاترین شاخص مدیران خرید بخش تولید از ژوئن ۲۰۲۴ بود و نشان‌دهنده ادامه بهبود در این بخش است. تولید کارخانه‌ای برای دومین ماه متوالی با سریع‌ترین نرخ در نزدیک به یک سال افزایش یافت، در حالی که تاثیر منفی کاهش موجودی‌ها کاهش یافت. با این حال، رشد سفارشات جدید کندتر شد و افزایش اشتغال تقریباً متوقف شد که نشان‌دهنده احتیاط در استخدام است. زمان تحویل تأمین‌کنندگان برای پنجمین ماه متوالی طولانی‌تر شد، هرچند با سرعت کمتری، که نشان‌دهنده ادامه وجود فشارهای زنجیره تامین اما کمتر شدید است. به طور کلی، این داده‌ها نشان‌دهنده گسترش معتدل بخش تولید با وجود برخی چالش‌های باقی‌مانده است.

(نمودار ۲) روند شاخص مدیران خرید آمریکا؛ منبع: (Institute for Supply Management)

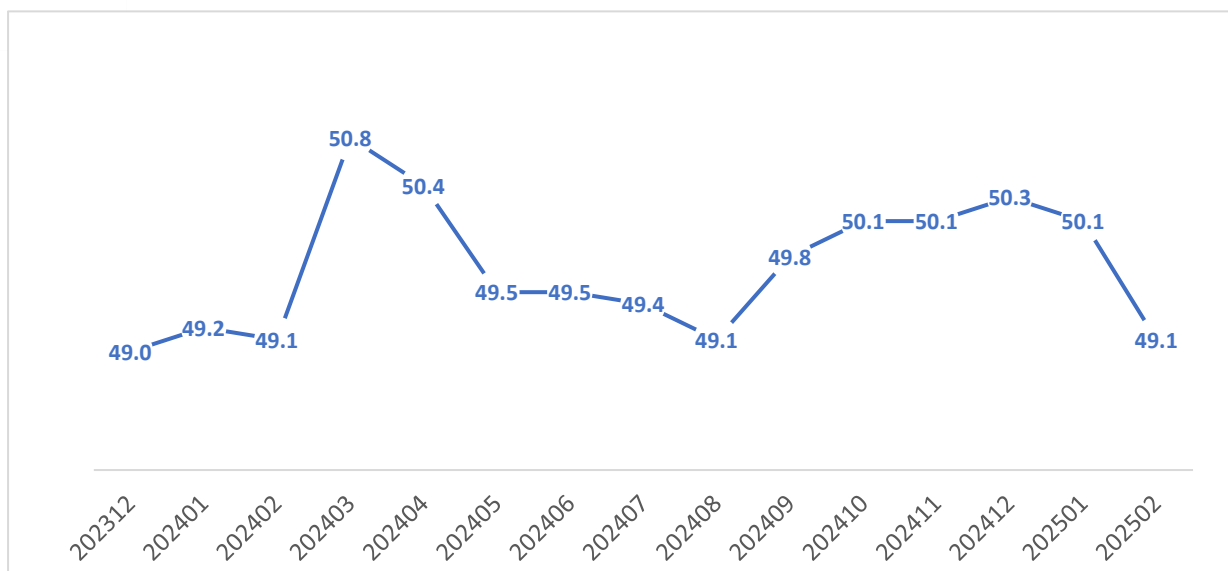
شاخص مدیران خرید (PMI) بخش تولید منطقه یورو HCOB در فوریه ۲۰۲۵ به ۴۷.۳ رسید، که از ۴۶.۶ در ژانویه افزایش یافت و انتظارات را که ۴۷ بود، شکست. این قرائت به ضعیف‌ترین رکود در بخش تولید در نه ماه گذشته اشاره می‌کند، زیرا تولید همچنان کاهش یافت، هرچند سرعت انقباض از مه ۲۰۲۴ کمترین بود. سفارشات جدید همچنان کاهش یافت و تعداد کارکنان بخش تولید به طور چشمگیری کاهش یافت. تولیدکنندگان منطقه یورو فعالیت خرید خود را در پاسخ به تقاضای ضعیف مشتری کاهش دادند. آخرین کاهش با وجود اینکه کمترین مقدار در دو و نیم سال گذشته بود، قابل توجه بود. در بخش قیمت‌ها، قیمت ورودی‌ها برای دومین ماه متوالی افزایش یافت و با سریع‌ترین سرعت در شش ماه گذشته، اگرچه در مجموع همچنان معتدل بود. قیمت‌های فروش تولیدی به طور جزئی کاهش یافت. سرانجام، احساسات تجاری در میان تولیدکنندگان تضعیف شد.

نمودار (۳) روند شاخص مدیران خرید اروپا؛ منبع: S&P Global

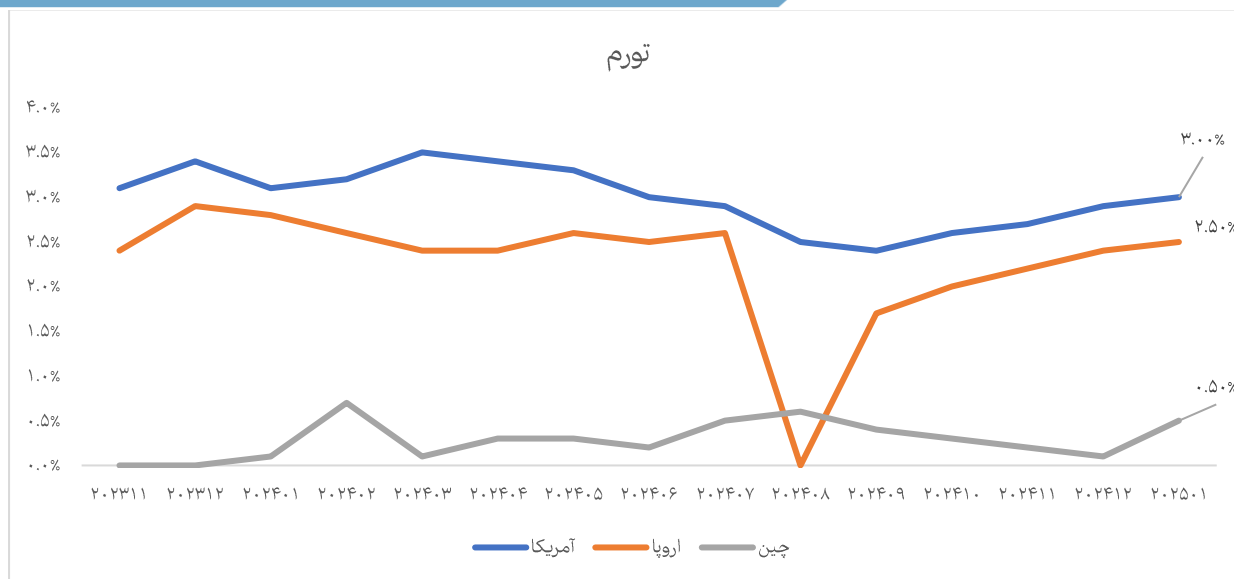
شاخص مدیران خرید (PMI) رسمی بخش تولید چین توسط NBS در فوریه ۲۰۲۵ به ۵۰.۲ افزایش یافت که از ۴۹.۱ در ماه قبل بود و بالاترین قرائت از نوامبر گذشته را نشان می‌دهد و انتظارات بازار که ۴۹.۹ بود را شکست. این نتیجه جدید به دنبال از سرگیری فعالیت‌های شرکت‌ها پس از تعطیلات سال نو چینی به دست آمد. در همین حال، اقدامات محرک مختلف از سوی پکن بهبود اقتصاد را تقویت کرد که تحت تأثیر تعرفه‌های بالاتر آمریکا، تقاضای ضعیف داخلی و ریسک‌های تورم طولانی‌مدت قرار گرفته بود. تولید (۵۲.۵ در مقابل ۴۹.۸ در ژانویه)، سفارشات جدید (۵۱.۱ در مقابل ۴۹.۲) و سطح خرید (۵۲.۱ در مقابل ۴۹.۲) پس از کاهش‌های ابتدای سال افزایش یافتند. همزمان، کاهش در سفارشات خارجی (۴۸.۶ در مقابل ۴۶.۴) و اشتغال (۴۸.۶ در مقابل ۴۸.۱) کاهش یافت. همچنین زمان‌های تحویل طولانی‌تر شد (۵۱.۰ در مقابل ۵۰.۳). در زمینه قیمت‌ها، هزینه ورودی برای اولین بار در چهار ماه گذشته افزایش یافت (۵۰.۸ در مقابل ۴۹.۵) در حالی که کاهش قیمت‌های فروش کاهش یافت (۴۸.۵ در

مقابل ۴۷.۴). در نهایت، اطمینان از بالاترین سطح ده ماه گذشته در ژانویه کاهش یافت اما همچنان مثبت باقی ماند.

نمودار (۴) روند شاخص مدیران خرید چین؛ منبع: S&P Global

وضعیت تورم

نمودار (۵) روند نرخ تورم مصرف‌کننده در اقتصاد آمریکا، اروپا و چین؛ منبع: اداره آمار اقتصادی آمریکا، اتحادیه اروپا و چین

نرخ تورم سالانه در ایالات متحده در ژانویه ۲۰۲۵ به ۳٪ افزایش یافت، در مقایسه با ۲.۹٪ در دسامبر ۲۰۲۴، و بالاتر از پیش‌بینی‌های بازار که ۲.۹٪ بود، نشان‌دهنده توقف پیشرفت در مهار تورم است. هزینه‌های انرژی ۱٪ نسبت به سال گذشته افزایش یافت، که اولین افزایش در شش ماه گذشته بود، پس از کاهش ۰.۵٪ در دسامبر، عمدتاً به دلیل بنزین (-۰.۲٪ در مقابل -۳.۴٪)، نفت سوخت (-۵.۳٪ در مقابل -۱۳.۱٪) و گاز طبیعی (۴.۹٪ در مقابل ۴.۹٪). همچنین، قیمت خودروهای دست دوم و کامیون‌ها بازگشت (۱٪ در مقابل -۳.۳٪)، هزینه حمل و نقل (۸٪ در مقابل ۷.۳٪) افزایش یافت و کاهش قیمت خودروهای جدید کمتر شد (-۰.۳٪ در مقابل -۰.۴٪). از سوی دیگر، تورم برای مواد غذایی ثابت ماند (۲.۵٪ در مقابل ۲.۵٪) و برای مسکن کاهش یافت (۴.۴٪ در مقابل ۴.۶٪). به صورت ماهانه، شاخص قیمت مصرف‌کننده (CPI) ۰.۵٪ افزایش یافت، بالاتر از ۰.۴٪ در ماه قبل و پیش‌بینی‌ها که انتظار می‌رفت به ۰.۳٪ کاهش یابد. شاخص مسکن ۰.۴٪ افزایش یافت، که تقریباً ۳۰٪ از افزایش را تشکیل می‌دهد. در همین حال، تورم هسته‌ای سالانه به طور غیرمنتظره‌ای به ۳.۳٪ افزایش یافت، در مقایسه با پیش‌بینی‌ها که انتظار می‌رفت به ۳.۱٪ کاهش یابد. نرخ ماهانه بیش از حد انتظار به ۰.۴٪ افزایش یافت.

عوامل مؤثر بر تورم آمریکا

۱. **قیمت‌های انرژی**: تورم انرژی به دلیل افزایش شدید قیمت بنزین و خدمات انرژی بالا رفت.
۲. **هزینه‌های مسکن**: هزینه‌های اجاره و شاخص مسکن به طور قابل توجهی به افزایش تورم اصلی کمک کردند.
۳. **خدمات**: هزینه‌های پزشکی و بیمه خودرو افزایش قابل توجهی داشتند.
۴. **کالاها**: قیمت مواد غذایی، به‌ویژه تخم‌مرغ، به دلیل اختلالات در زنجیره تأمین افزایش یافت.

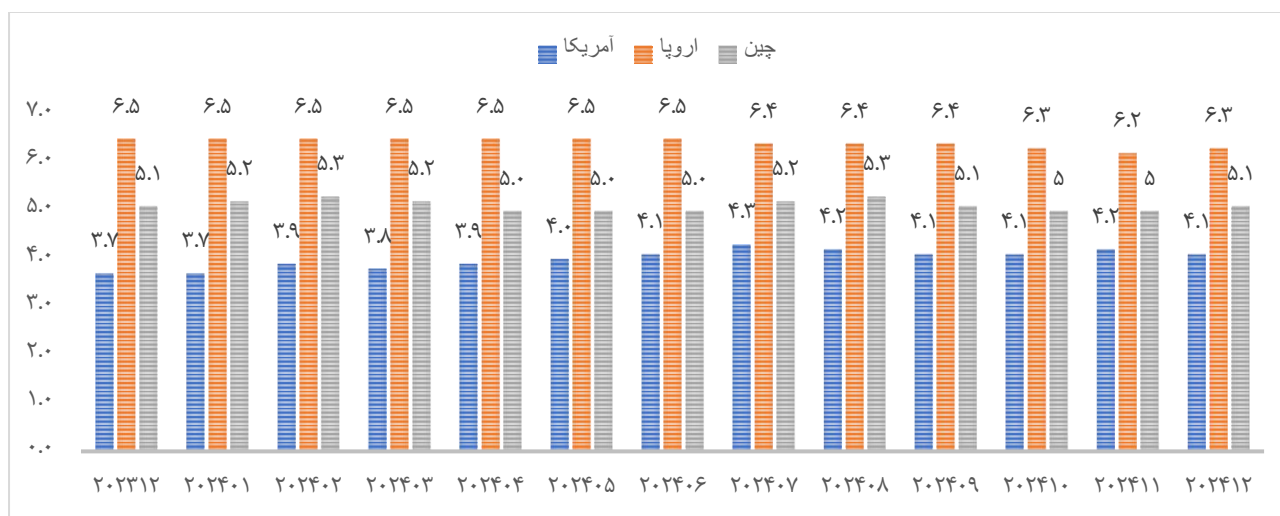
اقتصاددانان در مورد اینکه فشارهای تورمی فعلی موقتی یا پایدار هستند اختلاف نظر دارند. برخی معتقدند که اختلالات در زنجیره تأمین و افزایش قیمت‌های انرژی موقتی هستند و با گذشت زمان کاهش می‌یابند. برخی دیگر بر این باورند که عوامل پایدار، مانند هزینه‌های مسکن و فشارهای دستمزدی، ممکن است به تورم پایدار منجر شوند. تصمیمات آینده فدرال رزرو احتمالاً به چگونگی تحول این عوامل و تاثیر آنها بر ثبات کلی اقتصادی بستگی خواهد داشت.

نرخ تورم قیمت مصرف‌کننده در منطقه یورو در ژانویه ۲۰۲۵ به ۲.۵٪ تایید شد، که بالاترین نرخ از جولای ۲۰۲۴ بود. این افزایش عمدتاً به دلیل تسریع شدید هزینه‌های انرژی (۱.۹٪ در مقابل ۰.۱٪ در دسامبر) بود. در همین حال، تورم برای کالاهای صنعتی غیرانرژی ثابت ماند (۰.۵٪)، در حالی که افزایش قیمت‌ها برای خدمات (۳.۹٪ در مقابل ۴.۰٪) و مواد غذایی، الکل و تنباکو (۲.۳٪ در مقابل ۲.۶٪) کاهش یافت. نرخ تورم هسته، که قیمت‌های متغیر مواد غذایی و انرژی را شامل نمی‌شود، برای پنجمین ماه متوالی بدون تغییر در ۲.۷٪ باقی ماند که کمترین میزان آن از اوایل ۲۰۲۲ بود. به صورت ماهانه، قیمت‌های مصرف‌کننده در ژانویه ۰.۳٪ کاهش یافت، در حالی که در دسامبر ۰.۴٪ افزایش داشت.

نرخ تورم سالانه در چین در ژانویه ۲۰۲۵ به ۰.۵٪ افزایش یافت که از ۰.۱٪ در دسامبر بیشتر بود و بالاتر از انتظارات بازار که ۰.۴٪ بود قرار گرفت. این بالاترین سطح از آگوست ۲۰۲۴ بود که تحت تاثیر اثرات فصلی سال نو چینی در پایان ماه قرار گرفت. نتیجه جدید همچنین تاثیر اقدامات محرک اخیر دولت و سیاست پولی حمایتی بانک مرکزی برای حمایت از اقتصاد را نشان می‌دهد. قیمت مواد غذایی بازگشت داشت (۰.۴٪ در مقابل -۰.۵٪ در دسامبر)، عمدتاً به دلیل افزایش سریعتر قیمت گوشت خوک (۱۳.۸٪ در مقابل ۱۲.۵٪) و سبزیجات تازه (۲.۴٪ در مقابل ۰.۵٪). همزمان، قیمت‌های غیر غذایی به طور قابل توجهی افزایش یافت (۰.۵٪ در مقابل ۰.۲٪)، که نشان‌دهنده افزایش بیشتر در مسکن (۰.۱٪ در مقابل ۰.۱٪)، مراقبت‌های بهداشتی (۰.۷٪ در مقابل ۰.۹٪)، و آموزش (۱.۷٪ در مقابل ۰.۹٪) بود، همراه با کاهش کمتری در هزینه‌های حمل و نقل (-۰.۶٪ در مقابل -۲.۲٪). به صورت ماهانه، شاخص قیمت مصرف‌کننده ۰.۷٪ افزایش یافت، که از مقدار ثابت در دسامبر بیشتر بود اما کمتر از برآوردها که ۰.۸٪ بود قرار گرفت. این بالاترین مقدار در ۱۱ ماه گذشته بود..

شاخص بیکاری

نرخ بیکاری در ایالات متحده در دسامبر ۲۰۲۴ به ۴.۱ درصد کاهش یافت که از ۴.۲ درصد در ماه قبل و پایین تر از انتظارات بازار که ۴.۲ درصد بود است. تعداد افراد بیکار به میزان ۲۳۵ هزار نفر کاهش یافته و به ۶.۸۸۶ میلیون نفر رسید، در حالی که سطح اشتغال به میزان ۴۷۸ هزار نفر افزایش یافته و به ۱۶۱.۶۶۱ میلیون نفر رسید. در همین حال، نرخ مشارکت نیروی کار بدون تغییر در ۶۲.۵ درصد باقی ماند و نسبت اشتغال به جمعیت از ۵۹.۸ درصد به ۶۰ درصد افزایش یافت.

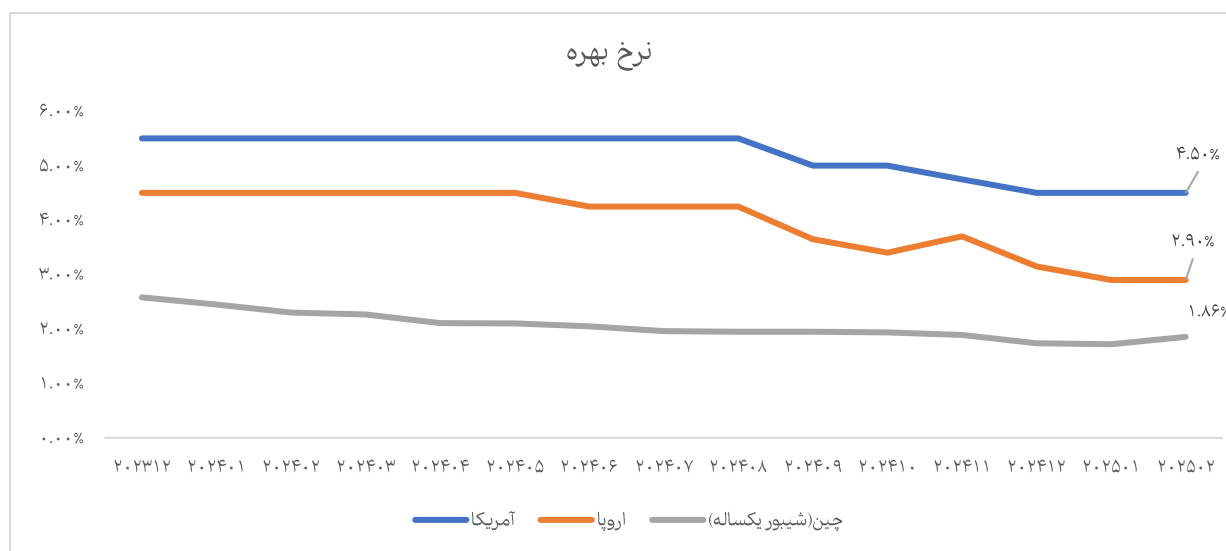
نمودار (۶) روند نرخ بیکاری آمریکا، اروپا و چین (درصد): منبع: U.S. Bureau of Labor Statistics, National Bureau of Statistics of China, یورو استات

از جمله دلایل رشد نرخ بیکاری نسبت به سال گذشته در آمریکا می توان به تاثیرات ناشی از اعتصابات کارگری و بلایای طبیعی در نواحی جنوب شرقی آمریکا اشاره کرد. به نحوی که این بلایای طبیعی با از بین بردن زمینه اشتغال و فرصت های شغلی، بر میزان اشتغال تاثیر منفی گذاشتند. از دیگر عوامل در این زمینه می توان به کاهش تقاضا برای کالاها و خدمات به دلیل افزایش سطح عمومی قیمت ها و کاهش قدرت خرید مصرف کنندگان اشاره کرد. افزایش نرخ بیکاری اثرات قابل توجهی بر کاهش درآمد خانوارها، افزایش فشار بر سیستم حمایتی اجتماعی، رشد اقتصادی خواهد گذاشت. همانطور که از نمودار بالا قابل مشاهده است، اتحادیه اروپا در بازه سال ۲۰۲۳ تا انتهای ۲۰۲۴ دارای تورم بیشتری نسبت به آمریکا و چین بوده است. علاوه بر دلایلی که در بالا ذکر شد، بحران تغییر در بازار کار در اروپا را نیز می توان از جمله عوامل اثر گذار بر نرخ بیکاری دانست. بحران تغییر در بازار کار می تواند عوامل مختلفی داشته باشد که بخشی از آن ها عبارتند از تغییرات در الگوهای کاری، تغییرات جمعیتی، تغییرات سیاست های اقتصادی و تغییر در عرضه و تقاضا.

اکثریت سیاست‌گذاران فدرال رزرو اذعان داشتند که سطح بالای عدم قطعیت نیازمند رویکردی محتاطانه در نظر گرفتن تنظیمات بیشتر در سیاست پولی است، همانطور که در صورتجلسه نشست FOMC در ژانویه ۲۰۲۵ نشان داده شد. بسیاری از شرکت‌کنندگان پیشنهاد کردند که کمیته می‌تواند نرخ سیاست را در سطح محدودکننده‌ای حفظ کند اگر اقتصاد قوی باقی بماند و تورم بالا بماند. برعکس، چندین نفر اشاره کردند که سیاست می‌تواند در صورت تضعیف شرایط بازار کار، کاهش فعالیت اقتصادی یا بازگشت تورم به ۲٪ سریع‌تر از حد انتظار، تسهیل شود. بسیاری از سیاست‌گذاران بر نیاز به شواهد بیشتری از کاهش پایدار تورم تأکید کردند. شرکت‌کنندگان همچنین به ریسک‌های صعودی تورم اشاره کردند، از جمله تغییرات احتمالی در سیاست‌های تجاری و مهاجرتی، اختلالات ژئوپلیتیکی در زنجیره‌های تأمین و هزینه‌های خانوار قوی‌تر از حد انتظار. فدرال رزرو نرخ و جوجه فدرال را در محدوده ۴.۲۵٪-۴.۵٪ در ژانویه ثابت نگه داشت و چرخه کاهش نرخ خود را پس از سه کاهش متوالی در سال ۲۰۲۴ متوقف کرد.

بانک مرکزی اروپا در ژانویه ۲۰۲۵، همان‌طور که پیش‌بینی می‌شد، نرخ‌های بهره کلیدی خود را ۲۵ واحد پایه کاهش داد و نرخ تسهیلات سپرده را به ۲.۷۵٪، نرخ تأمین مالی مجدد اصلی را به ۲.۹۰٪ و نرخ تسهیلات وام‌گیری حاشیه‌ای را به ۳.۱۵٪ کاهش داد. این اقدام بازتاب‌دهنده چشم‌انداز تورمی به‌روزشده بانک مرکزی اروپا است، به طوری که فشارهای قیمتی هم‌راستا با پیش‌بینی‌ها کاهش یافته‌اند. در حالی که تورم داخلی به دلیل تأخیر در تعدیل دستمزد و قیمت‌ها همچنان بالا است، رشد دستمزدها در حال کاهش است و سود شرکت‌ها برخی از اثرات تورمی را جذب می‌کنند. با وجود شرایط مالی سختی که پایدار باقی‌مانده، انتظار می‌رود که کاهش نرخ بهره به تدریج هزینه‌های وام‌گیری برای شرکت‌ها و خانواده‌ها را کاهش دهد. بانک مرکزی اروپا داده‌محور باقی می‌ماند و به مسیری از پیش تعیین شده برای نرخ بهره متعهد نیست، با تأکید بر رویکردی محتاطانه برای اطمینان از تثبیت تورم در هدف ۲٪ است.

در نوامبر ۲۰۲۴، بانک مرکزی چین (PBoC) نرخ بهره پایه خود را در حدود ۲ درصد حفظ کرده بود. این نرخ بهره نسبتاً پایین، نشان‌دهنده سیاست‌های انبساطی بانک مرکزی چین برای تحریک رشد اقتصادی است، به ویژه در شرایطی که چین با چالش‌های اقتصادی بزرگی مانند رکود در بخش مسکن، کاهش صادرات، و ضعف تقاضای داخلی روبرو است. در سال‌های اخیر، اقتصاد چین تحت فشارهای زیادی قرار گرفته است. پس از پاندمی کووید-۱۹، چین در تلاش است تا رشد اقتصادی خود را احیا کند و از رکود جلوگیری نماید. به همین دلیل، سیاست‌های پولی انبساطی که شامل کاهش نرخ بهره، کاهش الزامات ذخایر برای بانک‌ها و حمایت از وام‌دهی به کسب‌وکارهای کوچک و متوسط است، به کار گرفته می‌شود. این اقدامات به منظور تحریک تقاضای داخلی و حمایت از بخش‌های مختلف اقتصادی از جمله بخش مسکن و تولید صنعتی انجام می‌شود و نرخ بهره در ماه فوریه، به ۱.۸۶ درصد رسیده است.

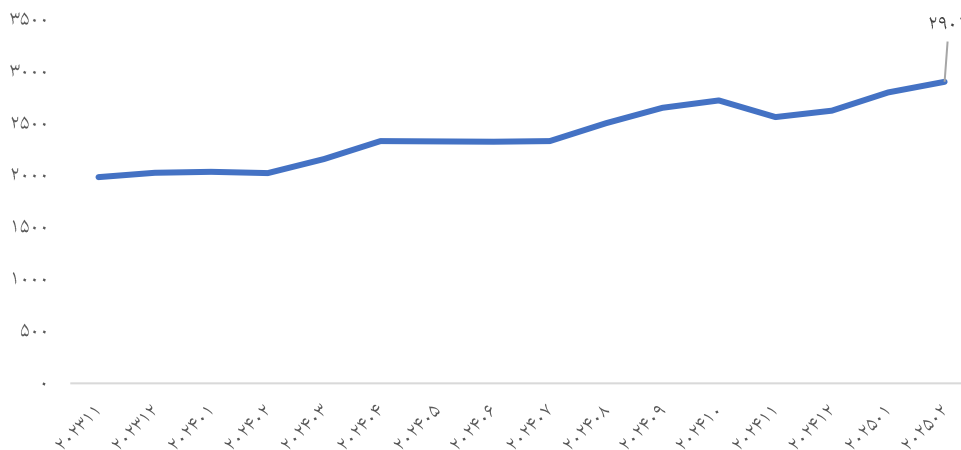

نمودار (۷) روند نرخ بهره سیاستی؛ منبع: Federal Reserve, European Central Bank, People's Bank of China

شاخص دلار، طلا و نفت

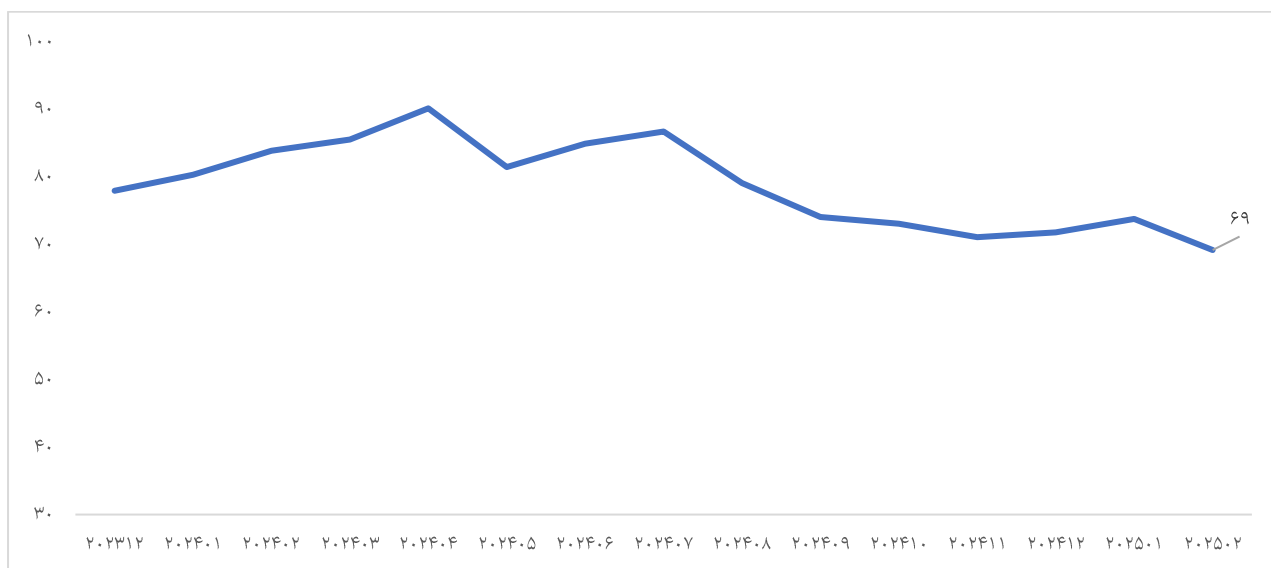
شاخص دلار آمریکا (DXY) در ژانویه ۲۰۲۵ به طور نسبی در سطح بالایی باقی ماند و در حدود ۱۰۹ قرار داشت. این شاخص که قدرت دلار را در برابر سبدهی از ارزهای عمده جهانی اندازه گیری می کند، تحت تأثیر سیاست های پولی فدرال رزرو قرار داشت. در ماه فوریه نیز شاخص دلار در همان محدوده ۱۰۹ واحد باقی ماند. و برای چهارمین ماه متوالی روند صعودی خود را حفظ کرد.

در فوریه ۲۰۲۵، قیمت طلا به رشد خود ادامه داد و به محدوده ۲۹۰۱ دلار برای هر اونس معامله شد. طلا که معمولاً به عنوان یک دارایی امن در دوران بحران های اقتصادی و تورم بالا شناخته می شود، در این بازه زمانی تحت تأثیر بیشترین اثر بر قیمت طلا را می توان مسائل ژئوپولوتیک و سیاسی و تهدیدهای آمریکا جهت تعرفه گذاری بر اجناس چینی و اروپایی دانست.

نمودار (۸) روند قیمت انس طلا؛ منبع: tradingeconomics.com

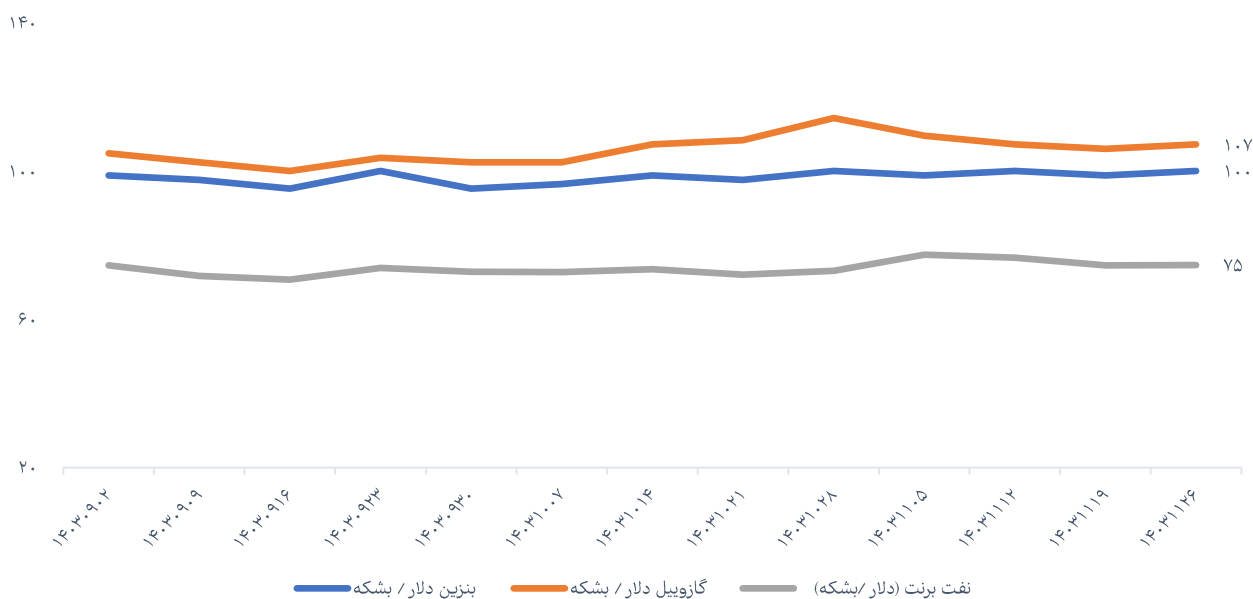
بازار جهانی فرآورده های نفتی و کرک اسپرد

نمودار (۹) روند قیمت نفت برنت؛ منبع: نشریه آرگوس

تحلیل‌گران بانک آمریکا (BoFA) پیش‌بینی می‌کنند که قیمت نفت خام برنت در سال جاری به طور متوسط ۷۵ دلار در هر بشکه و در سال ۲۰۲۶ به ۷۳ دلار در هر بشکه خواهد رسید. تحریم‌ها بر صادرات نفت روسیه و مذاکرات برای پایان جنگ در اوکراین، از جمله عواملی هستند که ممکن است بر قیمت‌ها تأثیر بگذارند. همچنین، اوپک+ در حال بررسی تأخیر در افزایش عرضه نفت است تا قیمت‌ها را حمایت کند. فشارهای نزولی می‌توانند از ضعف بودن فعالیت‌های اقتصادی جهانی، افزایش تولید اوپک+ و بهبودهای غیرمنتظره در بهره‌وری شیل آمریکا ناشی شوند.

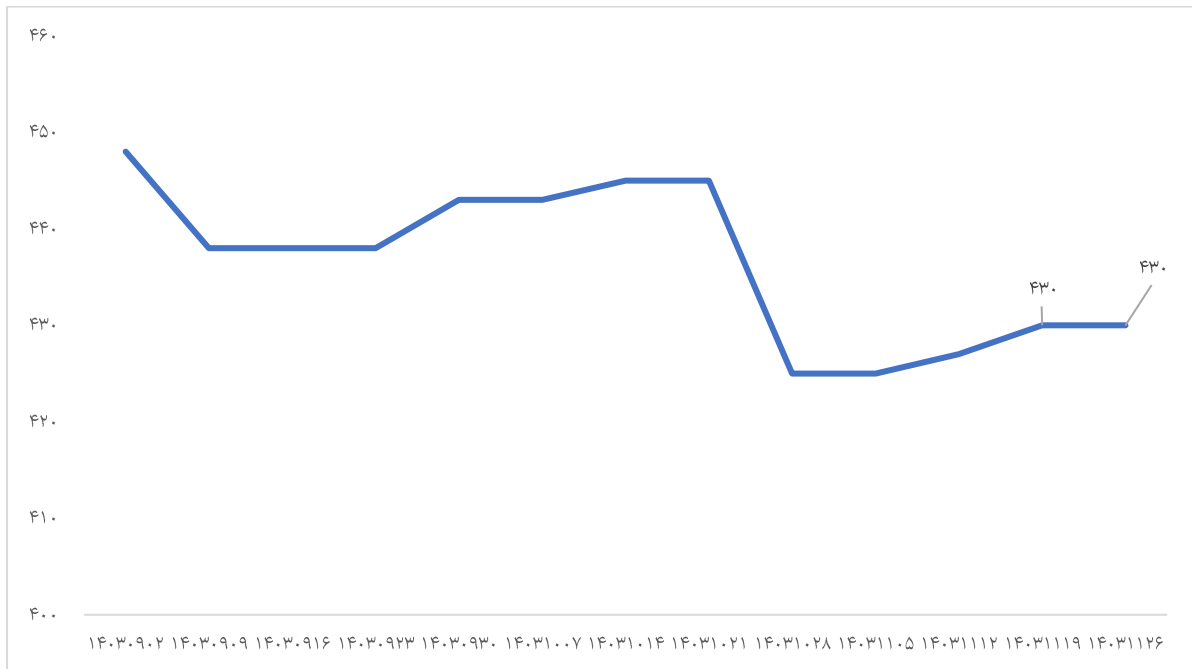
در بازار فرآورده های نفتی خلیج فارس در هشت ماه اخیر، فاصله قیمتی گازوییل و بنزین کاهش پیدا کرده است و در هفته پایانی بهمن ماه قیمت بنزین و گازوییل در خلیج فارس ۱۰۰ و ۱۰۷ دلار در هر بشکه معامله شده است که موید حدود ۲۵ و ۳۲ دلار کرک اسپرد برای بنزین و گازوییل است.

نمودار (۱۰) قیمت نفت و فرآورده های نفتی در بازار خلیج فارس؛ منبع: داده های نشریه آرگوس

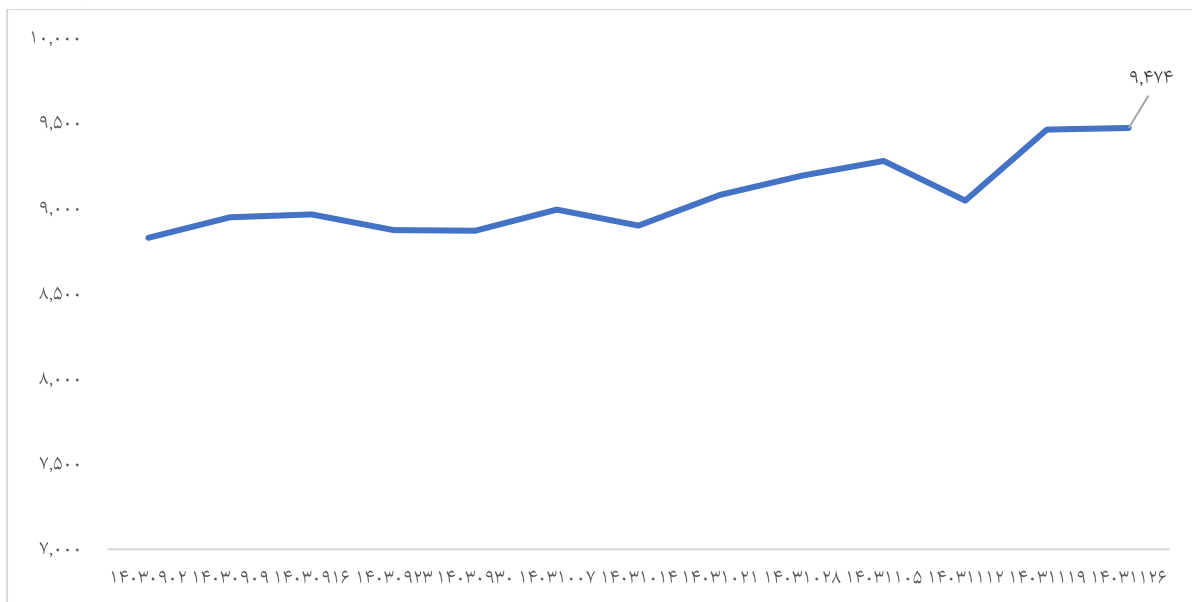
بازار جهانی فلزات اساسی

بیلت، به عنوان یکی از محصولات اصلی فولادی در صنعت ساختمان، ساخت و ساز و کالاهای مهم در تجارت جهانی است. روند قیمت بیلت دریای سیاه در فوریه ۲۰۲۵ تحت تاثیر چندین عامل اقتصادی و بازارهای جهانی قرار داشت اما نسبت به ما پیش تغییری نکرد. همچنین در ماه ژانویه نیز قیمت فولاد تحت تاثیر عوامل کلیدی کاهش PMI نسبت به انتظارات، کاهش تقاضا به کاهش فعالیت های ساختمانی می توان اشاره کرد.

نمودار (۱۱) روند قیمت بیلت دریای سیاه؛ منبع: نشریه platts

قیمت جهانی مس بعد از این که در ماه ژانویه به بالای محدوده ۹ هزار دلار برگشت. رشد قیمت مس به دلایل وجود و تشدید ابهام های سیاسی و اقتصادی از قبیل اعمال تعرفه ها آمریکا بر کالاها اروپا و چین در فوریه نیز ادامه داشت.

نمودار (۱۲) روند قیمت مس؛ منبع: نشریه plats

شاخص کرایه کشتیرانی بالتیک

شاخص بالتیک که به اختصار BDI نامیده می‌شود، یک شاخص حمل و نقل تجارت است که توسط بورس بالتیک^۱ در لندن محاسبه می‌شود. این شاخص تغییرات در هزینه حمل و نقل مواد خامی چون ذغال سنگ و فولاد را اندازه‌گیری می‌کند. محاسبه شاخص بالتیک با ارزیابی چند نرخ حمل و نقل در بیش از ۲۰ مسیر و برای هریک از کشتی‌ها انجام می‌شود. اعضا برای به دست آوردن قیمت‌ها، با فرستنده‌های فله خشک در سرتاسر جهان تماس می‌گیرند و سپس میانگین نرخ‌ها را محاسبه می‌کنند. معمولاً روند صعودی تقاضا و قیمت‌ها در بازارهای مهم مانند چین و آمریکا به افزایش شاخص بالتیک منجر می‌شود.

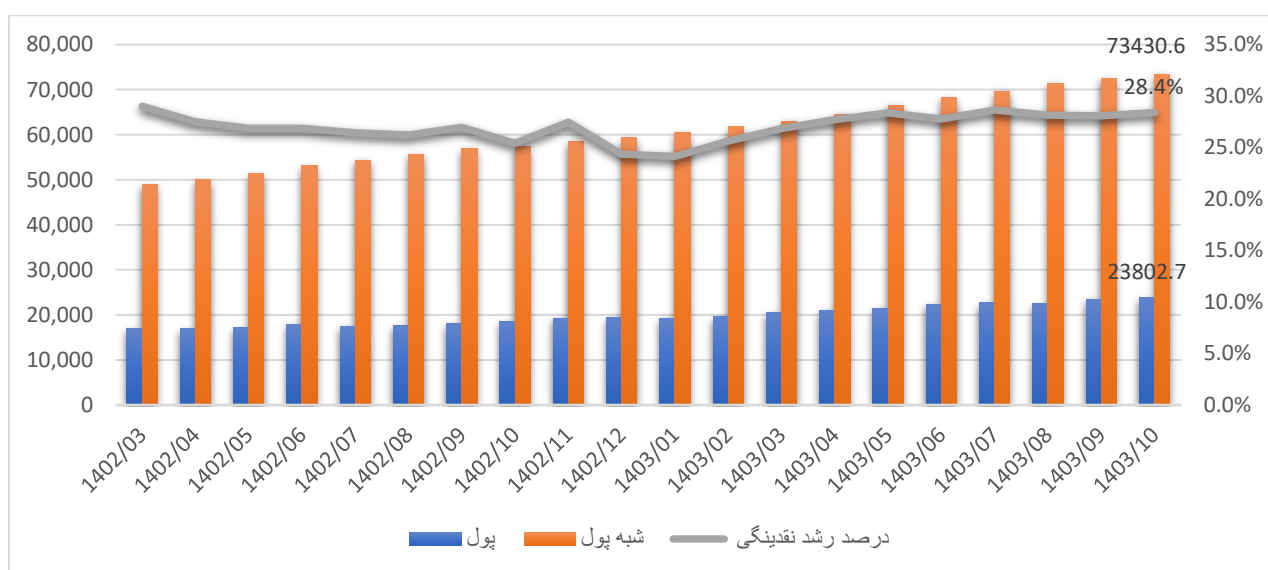
نمودار (۱۳) شاخص نرخ حمل کانتینری بالتیک؛ منبع: بورس بالتیک لندن

با افزایش ۷۰ واحد به بالاترین سطح خود از ۳ دسامبر به ۱,۲۲۹ واحد رسید. شاخص Capesize، که معمولاً کشتی‌های حمل بار ۱۵۰,۰۰۰ تنی مانند سنگ آهن و زغال سنگ را دنبال می‌کند، با افزایش ۲۴۵ واحد به بالاترین سطح خود در بیش از ۱۲ هفته به ۱,۸۱۸ واحد رسید. در همین حال، شاخص Panamax، که معمولاً کشتی‌های حمل ۶۰,۰۰۰-۷۰,۰۰۰ تن زغال سنگ یا غلات را دنبال می‌کند، برای چهارمین جلسه کاهش یافت و با کاهش ۲۹ واحد به ۱,۰۶۳ واحد رسید؛ و شاخص Supramax برای دومین جلسه کاهش یافت و با کاهش ۸ واحد به ۸۹۵ واحد رسید. این شاخص بیش از ۱۸٪ در هفته افزایش یافت و دومین افزایش هفتگی متوالی خود را ثبت کرد...

^۱ بورس بالتیک (Baltic Exchange) یک بازار بین‌المللی برای تجارت و تبادل اطلاعات مربوط به حمل و نقل دریایی است. این بورس در لندن مستقر است و به عنوان یک مرکز مهم برای معاملات کشتی‌ها و نرخ‌های حمل و نقل دریایی شناخته می‌شود. بورس بالتیک شاخص‌های مختلفی را ارائه می‌دهد که وضعیت بازار حمل و نقل دریایی را نشان می‌دهند، از جمله شاخص بالتیک دری (BDI) که نرخ حمل و نقل محموله‌های فله خشک را اندازه‌گیری می‌کند.

نقدینگی و رشد نقدینگی

روند افزایش نقدینگی در دی ماه نیز ادامه یافته و حجم پول به ۲،۳۸۰ هزار میلیارد تومان و حجم شبه پول به ۷،۳۴۳ هزار میلیارد تومان رسیده است. همانطور که از نمودار زیر مشخص است روند رشد نقدینگی با کاهش سرعت خود همراه بود و در دی ماه نسبت به ماه قبل، کم تر از ۱.۲ درصد رشد داشته است. همچنین میزان رشد نقدینگی به صورت نقطه به نقطه در دی ماه به ۲۸.۴ درصد رسیده است. رشد نقدینگی در ایران هم‌چنان با چالش‌های متعددی مواجه است. طبق آمار منتشر شده، حجم نقدینگی در دی ماه از ۹،۷۲۳ هزار میلیارد تومان عبور کرده است. در نتیجه بانک مرکزی جهت جلوگیری از رشد نقدینگی و فشارهای تورمی ناشی از آن، نیازمند سیاست‌های پولی و مالی دقیق تری می‌باشد.

نمودار (۱۴) روند رشد نقدینگی منبع: بانک مرکزی

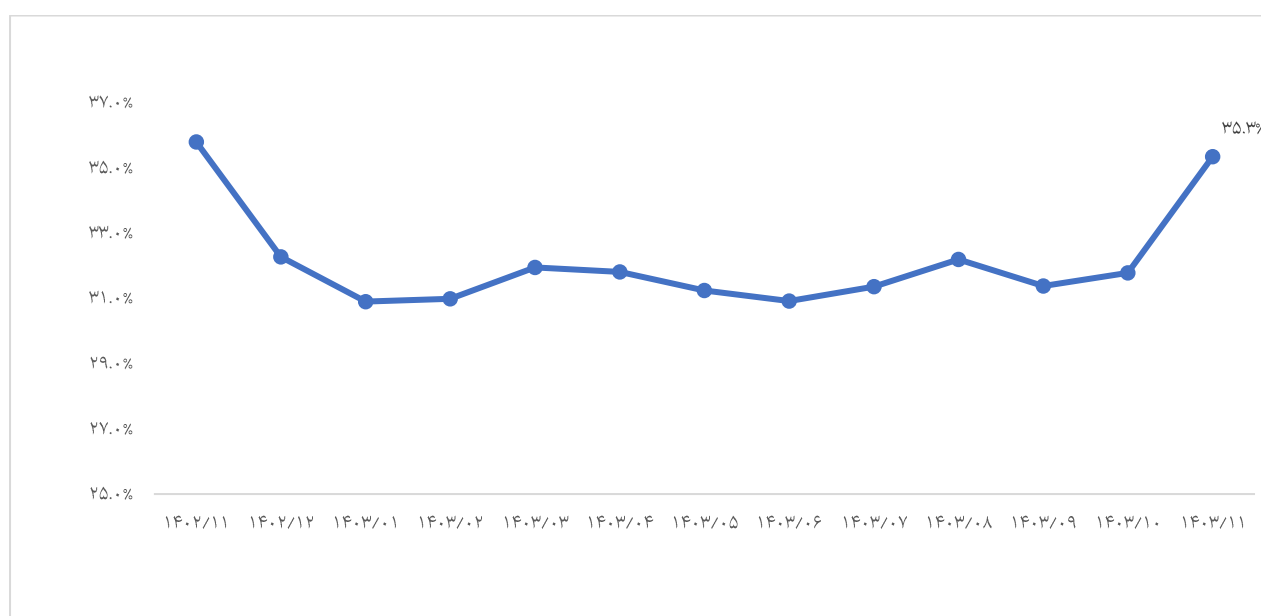
بر اساس آمارها، میانگین نرخ رشد نقدینگی ماهانه در سال ۱۴۰۳ برابر با ۲.۱ درصد بوده است. در صورت تداوم این روند، نرخ رشد نقطه‌به‌نقطه نقدینگی در پایان سال به ۲۶.۶ درصد می‌رسد. هدف‌گذاری بانک مرکزی در رابطه با رشد نقدینگی در سال ۱۴۰۳، رسیدن این متغیر به ۲۵ درصد با دامنه نوسان ۱.۶ درصد است. با توجه به وضعیت نرخ رشد نقدینگی در این مدت به نظر می‌رسد تحقق هدف‌گذاری بانک مرکزی تا پایان سال دشوار نباشد. با این حال ریسک‌های مختلفی، باقی ماندن میانگین رشد ماهانه نقدینگی را در این سطح تهدید می‌کند.

نقدینگی شامل دو جزء پول و شبه‌پول می‌شود. در میان این دو جزء، رشد پول نشانگر انتظارات تورمی تلقی می‌شود. بررسی‌ها نشان می‌دهد این متغیر در سال ۱۴۰۲، روندی کاهشی را طی کرد و در فروردین ۱۴۰۳، به کف ۷۵ ماهه رسید. رشد نقطه‌به‌نقطه پول در فروردین ماه ۱۴۰۳ به ۱۵.۷ درصد رسید. با این حال، در ماه‌های بعدی سال، روند افزایشی این متغیر آغاز شد و بعد از آبان ماه نیز از ۲۷ درصد تا ۳۰ درصد به خود دید. این وضعیت نمایانگر روند صعودی انتظارات تورمی است.

ریسک‌هایی هم‌چون عدم اطمینان ناشی از ریاست‌جمهوری دونالد ترامپ، جهش‌های ارزی در آذرماه و دی‌ماه و مخاطرات مربوط به تنش‌های منطقه‌ای عواملی هستند که انتظارات تورمی را در نیمه دوم سال و به‌خصوص زمستان امسال تحت‌تأثیر قرار خواهند داد.

تورم نقطه به نقطه

منظور از تورم نقطه به نقطه، درصد تغییر عدد شاخص قیمت نسبت به ماه مشابه سال قبل می‌باشد. با توجه به گزارش‌ها آماری مرکز آمار ایران در بهمن ماه ۱۴۰۳ تورم نقطه به نقطه خانوارهای کشور، ۳۵.۳ درصد بوده است؛ یعنی خانوارهای کشور به طور میانگین، ۳۵.۳ درصد بیشتر از بهمن‌ماه ۱۴۰۲ برای خرید یک «مجموعه کالاها و خدمات یکسان» پرداخته‌اند. که نسبت به ماه قبل، ۳.۵ واحد درصد افزایش یافته است و در بهمن‌ماه ۱۴۰۳ نرخ تورم سالانه برای خانوارهای کشور به ۳۲ درصد رسید. بنابراین، نرخ تورم سالانه کشور در دی‌ماه ۱۴۰۳ برابر ۳۲ درصد است که دامنه تغییرات آن برای دهک‌های مختلف هزینه‌ای از ۳۰.۳ درصد برای دهک اول، تا ۳۲.۴ درصد برای دهک نهم در نوسان است. بر این اساس فاصله تورمی دهک‌ها در این ماه به ۲.۱ واحد درصد رسید که نسبت به ماه قبل (۲.۷ واحد درصد) ۰.۶ واحد درصد کاهش داشته است.

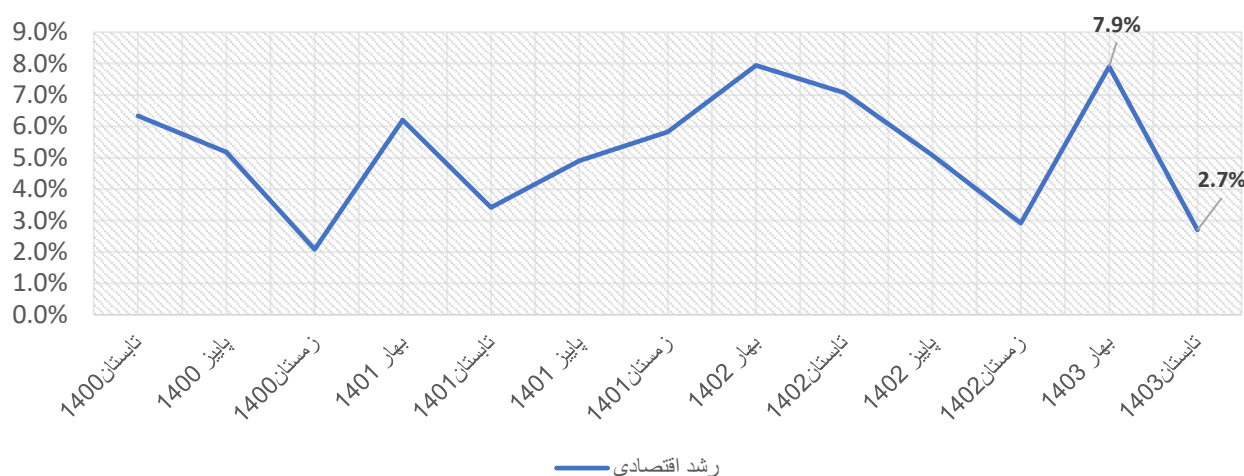

نمودار (۱۵) روند تورم نقطه به نقطه اقتصاد ایران؛ منبع: مرکز آمار ایران

سیاست بانک مرکزی در سال جاری هدف‌گذاری برنامه‌ریزی شده برای تداوم کاهش تورم و نرخ رشد نقدینگی به همراه هدایت هدفمند اعتبارات بانکی به سمت تولید است؛ به نحوی که برای سال جاری نرخ هدف‌گذاری رشد نقدینگی به طور متوسط ۲۳ درصد با امکان تغییر در یک بازه مثبت و منفی ۲ درصد و نرخ هدف‌گذاری برای تورم نقطه به نقطه شاخص بهای مصرف‌کننده در پایان سال نیز در کانال ۲۰ درصد است.

روند نرخ رشد اقتصادی

در سال ۱۴۰۳، رشد اقتصادی ایران با چالش‌های متعددی مواجه بود. طبق گزارش‌های منتشر شده، رشد اقتصادی با نفت ۳.۴ درصد و بدون نفت ۲.۳ درصد اعلام شده است. این ارقام نشان‌دهنده تلاش‌های دولت برای بهبود وضعیت اقتصادی و کاهش نرخ بیکاری است. نرخ بیکاری جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر در تابستان ۱۴۰۳ به ۷.۵ درصد کاهش یافته است. با این حال، همچنان مشکلات ساختاری و تحریم‌ها بر اقتصاد کشور تأثیرگذار بوده و نیاز به سیاست‌های اقتصادی دقیق‌تر و اصلاحات ساختاری برای بهبود وضعیت اقتصادی احساس می‌شود. (مرکز آمار تاکنون آمار رشد اقتصادی پاییز ۱۴۰۳ منتشر نکرده است.)

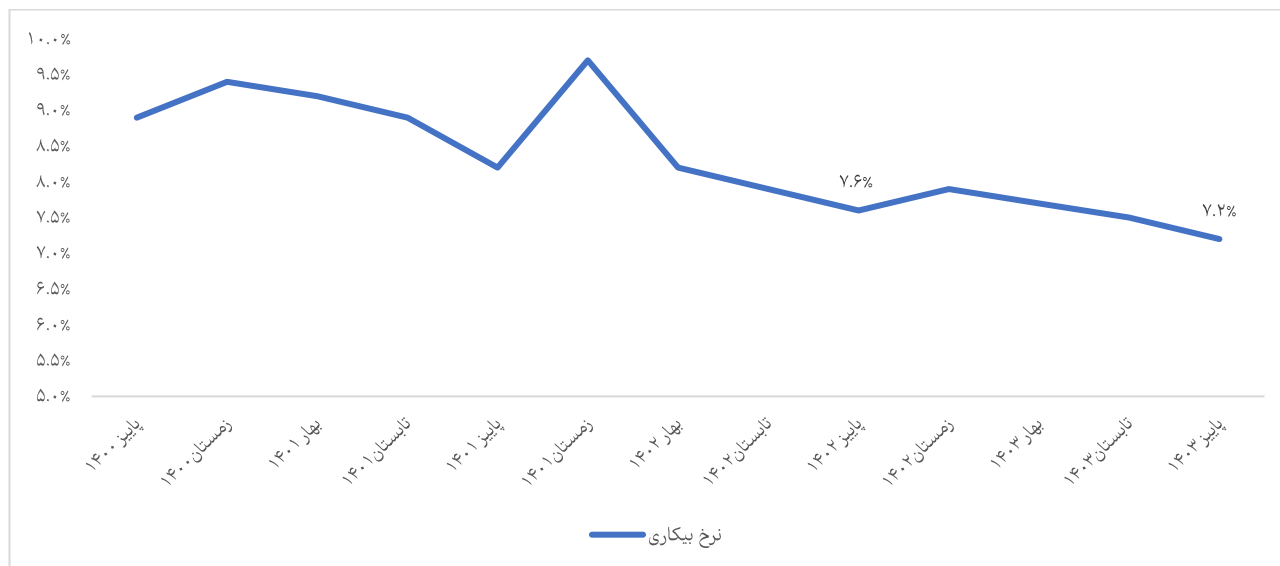
نمودار (۱۶) روند نرخ رشد اقتصادی ایران؛ منبع: بانک مرکزی

در تابستان ۱۴۰۳، رشد اقتصادی ایران نسبت به فصل بهار کاهش یافت. این افت رشد اقتصادی به دلایل مختلفی رخ داده است که در این جا به چند مورد از آن‌ها اشاره می‌کنیم.

- کاهش تولید نفت:** یکی از عوامل اصلی کاهش رشد اقتصادی، کاهش تولید نفت و درآمدهای نفتی بود. این کاهش به دلیل تحریم‌ها و مشکلات فنی در تولید نفت رخ داد. رشد اقتصادی در بهار ۴.۷ درصد بود که در تابستان به ۳.۴ درصد رسیده است در صورتی که رشد اقتصادی بدون نفت را هم بررسی کنیم به ترتیب برای بهار و تابستان به اعداد ۲.۹ و ۲.۳ درصد می‌رسیم. در نتیجه از اختلاف رشد اقتصادی با و بدون احتساب نفت به تأثیر کاهش فروش نفت بر رشد اقتصادی در این برهه پی می‌بریم.
- افزایش نرخ بیکاری:** نرخ بیکاری در تابستان ۱۴۰۳ به ۷.۵ درصد رسید که نسبت به فصل بهار افزایش داشت. این افزایش نرخ بیکاری به کاهش تولید و فعالیتهای اقتصادی منجر شد.
- مشکلات ساختاری:** مشکلات ساختاری در اقتصاد ایران، از جمله ضعف در زیرساخت‌ها و ناکارآمدی سیستم‌های مالی و بانکی، نیز باعث کاهش رشد اقتصادی گردیده است که باید برای رفع آن چاره‌ای اندیشیده شود.
- تورم بالا:** تورم بالا و افزایش قیمت‌ها نیز باعث کاهش قدرت خرید مردم و کاهش تقاضا برای کالاها و خدمات شد که به نوبه خود به کاهش رشد اقتصادی منجر شد. همانطور که در قبل اشاره شد، تورم نقطه به نقطه از محدوده ۳۱ درصد در بهار به محدوده ۳۳ درصد در تابستان رسیده است. صندوق بین‌المللی پول در تازه‌ترین گزارش خود بیان کرد که تورم در ایران، امسال به ۳۱.۷ درصد کاهش خواهد یافت که ۵.۸ درصد از برآوردهای قبلی که در آوریل منتشر شده است، کاهش یافته است. همچنین پیش‌بینی می‌کند که رشد اقتصادی ایران در سال جاری به ۳.۷ درصد برسد که نسبت به برآورد قبلی ۳.۳ درصد افزایش یافته است.

روند نرخ بیکاری

بررسی نتایج طرح آمارگیری نیروی کار که در پاییز ۱۴۰۳ منتشر شد در مورد نرخ بیکاری افراد بالای ۱۵ سال، نشان می‌دهد که ۷.۲ درصد از جمعیت فعال (شاغل و بیکار)، بیکار بوده‌اند. بررسی روند تغییرات نرخ بیکاری حاکی از آن است که این شاخص، نسبت به فصل مشابه در سال قبل (پاییز ۱۴۰۲)، ۰.۴ درصد کاهش یافته است.

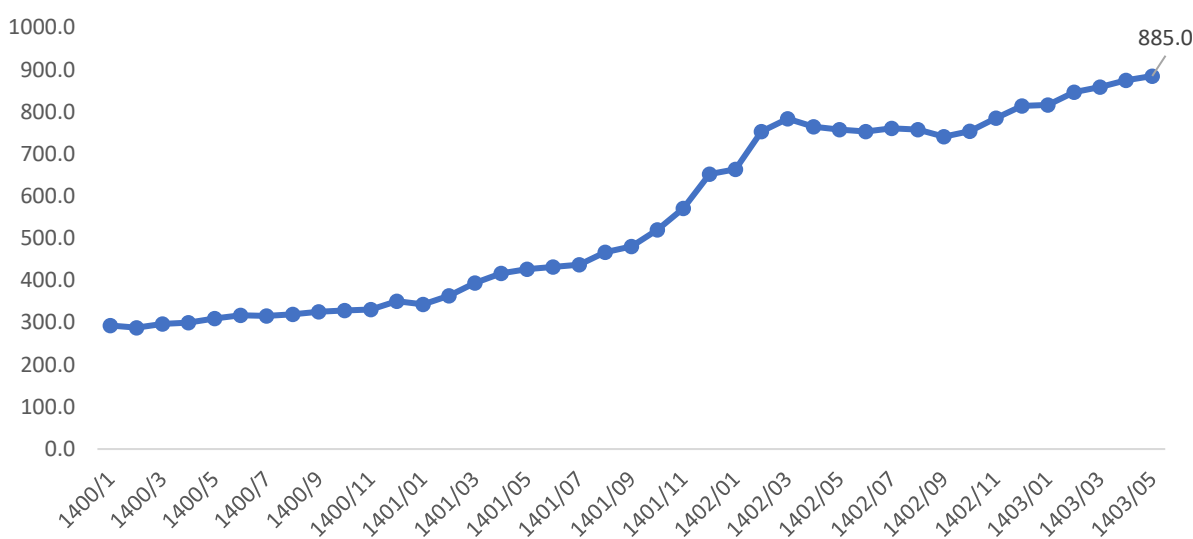

نمودار (۱۷) روند نرخ بیکاری ایران؛ منبع: مرکز آمار ایران

در پاییز ۱۴۰۳، به میزان ۴۱.۲ درصد جمعیت بالای ۱۵ سال، از نظر اقتصادی فعال بوده‌اند. بررسی تغییرات نرخ مشارکت اقتصادی حاکی از آن است که این نرخ نسبت به فصل مشابه در سال قبل (پاییز ۱۴۰۲) ۰.۳ کاهش یافته است.

قیمت مسکن هر متر مربع در تهران (میلیون ریال)

بر اساس اطلاعات بانک مرکزی، در تیر ماه ۱۴۰۳، تعداد آپارتمان‌های مسکونی معامله شده در شهر تهران به ۳،۵۵۹ واحد مسکونی رسید که این میزان نسبت به ماه قبل ۸.۱ درصد کاهش نشان می‌دهد. اما در مقایسه با تیرماه سال قبل، ۲۷.۱ درصد بیشتر است. بر اساس این آمارها، در تیرماه امسال، میانگین قیمت خرید و فروش یک مترمربع زیربنای واحد مسکونی معامله شده از طریق بنگاه‌های معاملات ملکی شهر تهران ۸۷ میلیون و ۴۶۰ هزار تومان بوده که نسبت به ماه قبل ۱.۸ درصد و نسبت به تیرماه پارسال ۱۴.۳ درصد بیشتر است. منطقه ۵ با ۱۴ درصد، منطقه ۱۰ با ۹.۷ درصد و مناطق ۲ و ۴ با سهم حدود ۸ درصدی از معاملات مسکن، بیشترین سهم از معاملات مسکن را به خود اختصاص دادند. (آمار جدید تاکنون توسط بانک مرکزی منتشر نشده)

نمودار (۱۸) روند قیمت مسکن هر متر مربع در تهران (میلیون ریال)؛ منبع: بانک مرکزی

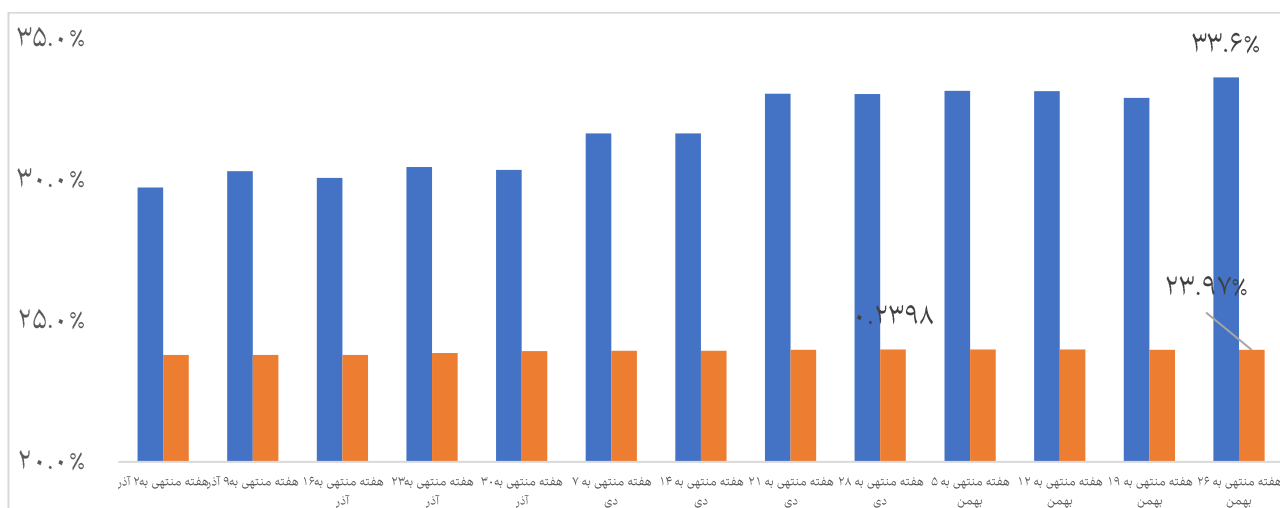
بررسی توزیع تعداد واحدهای مسکونی معامله شده در تیر ماه سال ۱۴۰۳ در شهر تهران به تفکیک عمر بنا حاکی از آن است که واحدهای با عمر کمتر از ۵ سال، با سهم ۲۶.۶ درصد، بیشترین سهم را به خود اختصاص داده‌اند. در ماه مورد بررسی، رشد شاخص کرایه مسکن اجاری در شهر تهران و در کل مناطق شهری نسبت به ماه قبل یکسان و معادل ۵.۲ درصد بوده است. رشد نقطه به نقطه شاخص مزبور در تیر ماه سال ۱۴۰۳ در شهر تهران و کل مناطق شهری نسبت به ماه مشابه سال قبل به ترتیب معادل ۴۵.۹ و ۵۰.۴ درصد می‌باشد.

یکی از مهم‌ترین عواملی که باعث افزایش قیمت مسکن در نیمه دوم سال ۱۴۰۳ خواهد شد، افزایش هزینه‌های ساخت و ساز است. تورم بالای مصالح ساختمانی یکی از دلایل اصلی افزایش قیمت مسکن است. در سال ۱۴۰۲، تورم مصالح ساختمانی حدود ۴۵ درصد بود و این روند در سال ۱۴۰۳ نیز ادامه یافته است. با افزایش هزینه‌های ساخت، سازندگان مجبور به افزایش قیمت فروش واحدهای مسکونی هستند و این موضوع به نوبه خود قیمت‌ها در بازار مسکن را افزایش می‌دهد. همچنین، تورم عمومی و کاهش ارزش پول ملی نیز تأثیر مستقیم بر قیمت مسکن دارد. در سال ۱۴۰۲، نرخ تورم عمومی کشور حدود ۴۳ درصد بود و پیش‌بینی می‌شود که در سال ۱۴۰۳ نیز این نرخ در محدوده ۳۰ تا ۴۰ درصد باقی بماند. در نتیجه نرخ بالای تورم باعث افزایش کلی قیمت کالاها و خدمات، از جمله مسکن می‌شود.

از دیگر عوامل مؤثر بر قیمت مسکن، افزایش نرخ ارز است. بسیاری از مصالح ساختمانی و تجهیزات مورد نیاز برای ساخت و ساز، وارداتی هستند و با افزایش نرخ ارز، هزینه واردات این کالاها نیز افزایش می‌یابد. این امر به‌طور مستقیم بر افزایش هزینه ساخت و ساز و در نتیجه بر قیمت نهایی مسکن تأثیر می‌گذارد. این موارد برای اجاره مسکن در تهران هم اهمیت بالایی دارد.

نرخ بهره بین بانکی و نرخ بهره بدون ریسک

بعد از انتشار اوراق گواهی سپرده با نرخ‌های بالا و در محدوده ۳۰ درصد در ماه‌های ابتدایی سال، بانک مرکزی با ورود به این بازار و تعیین تکلیف بانک‌ها برای خرید اوراق اخزا به عنوان بخشی از تعهدات سپرده قانونی خود، موفق به کنترل نرخ‌ها گشت. لازم به ذکر است دولت از ابتدای سال به پیمان کاران، اخزا اختصاص نداده است و این مهم به مدیریت نرخ های بازار اوراق دولتی کمک کرده است.

نمودار (۱۹) مقایسه روند هفتگی نرخ بهره بین بانکی و میانگین نرخ بهره بدون ریسک (اخزا)؛ منبع: شرکت پردازش اطلاعات مالی و بانک مرکزی

براساس آمار بانک مرکزی، نرخ بهره بین بانکی در پایان بهمن ماه به ۲۳.۹۷ درصد رسید و کاهش ۰.۰۱ درصدی نسبت به ماه قبل را نشان می‌دهد. نرخ بهره بین بانکی در شش ماه اخیر همواره در محدوده ۲۳ درصد الی ۲۴ درصد مدیریت شده است. همان‌طور که در نمودار (۱۹) مشخص است، نرخ بهره بدون ریسک (اخزا) از شهریورماه تا آبان ماه، روند صعودی داشته است و از آن‌جا که تورم نیز در محدوده ۳۰ درصد بوده است، تا حد مطلوبی تورم را نیز پوشش داده است. در بهمن ماه نسبت به دی ماه نرخ اخزا با رشد ۰.۶ درصدی همراه بود. نرخ بهره بین بانکی به نرخ بهره استقرای شبانه / یک هفته‌ای بین بانک‌ها اطلاق می‌گردد. ممکن است بانک‌ها در دوره‌های مالی کوتاه‌مدت روزانه یا هفتگی با کسری یا مازاد نقدینگی روبه‌رو شوند. اگر بانکی دچار کسری نقدینگی شود، باید از طریق وام گرفتن آن را جبران کند تا به حالت تعادل برسد. برای اینکه بانک‌ها برای حل این مشکل به بانک مرکزی نیاز نداشته باشند، بازاری را به نام بازار بین بانکی تشکیل داده‌اند که در آن به یک‌دیگر وام دهند. اکثر وام‌های بین بانکی سررسید کوتاه‌مدت یک هفته‌ای یا کمتر دارند. از تأثیرات تغییرات نرخ بهره بر بازار سرمایه می‌توان به عنوان یک قانون کلی گفت که کاهش نرخ بهره بین بانکی با بهبود حال بازار سرمایه رابطه مستقیم دارد و نشانه افزایش حجم پول در بازار است.

شاخص مدیران خرید اتاق بازرگانی

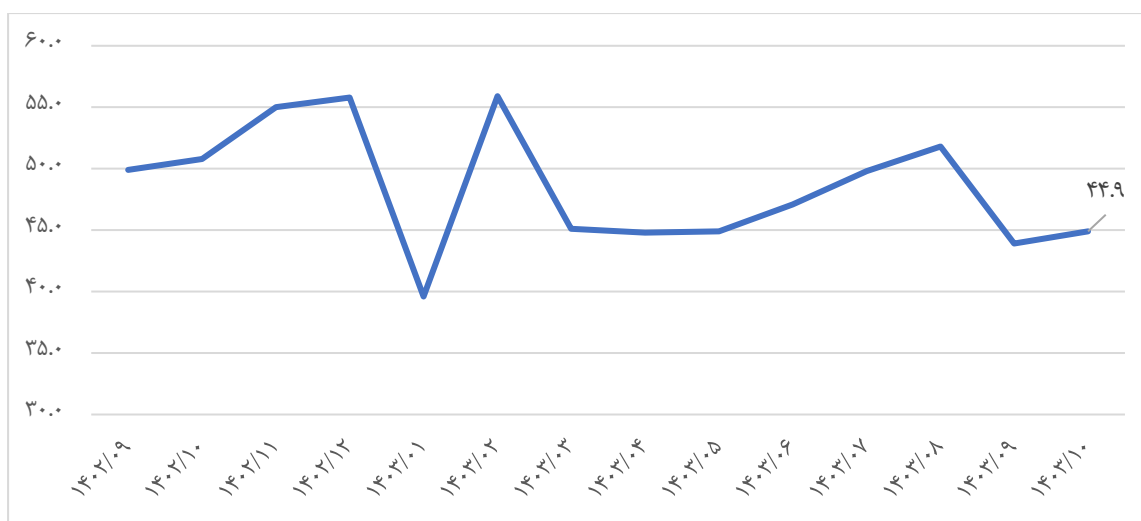
شاخص مدیران خرید (PMI) یک شاخص اقتصادی است که وضعیت فعالیت‌های اقتصادی در بخش‌های مختلف از جمله صنعت و خدمات را ارزیابی می‌کند. این شاخص، از طریق نظرسنجی‌های ماهانه از مدیران خرید شرکت‌ها و سازمان‌ها به دست می‌آید و نشان‌دهنده میزان فعالیت اقتصادی در بخش‌های مختلف است.

شاخص PMI معمولاً بر اساس پنج بخش اصلی محاسبه می‌شود:

۱. **اقدامات خرید:** نظرسنجی‌هایی که از مدیران خرید در مورد میزان خرید کالاها و خدمات انجام می‌شود.
۲. **تولید:** بررسی سطح تولید و تغییرات آن در طول ماه.
۳. **سفارشات جدید:** بررسی سفارشات جدید دریافتی توسط شرکت‌ها.
۴. **موجودی انبار:** بررسی موجودی انبار شرکت‌ها.
۵. **اشتغال:** بررسی تغییرات در استخدام‌ها و تعداد کارکنان.

شاخص PMI به صورت عددی بین ۰ تا ۱۰۰ گزارش می‌شود. اگر شاخص، بالاتر از ۵۰ باشد، نشان‌دهنده رشد اقتصادی است، در حالی که شاخص زیر ۵۰، نشان‌دهنده رکود یا کاهش فعالیت‌های اقتصادی است.

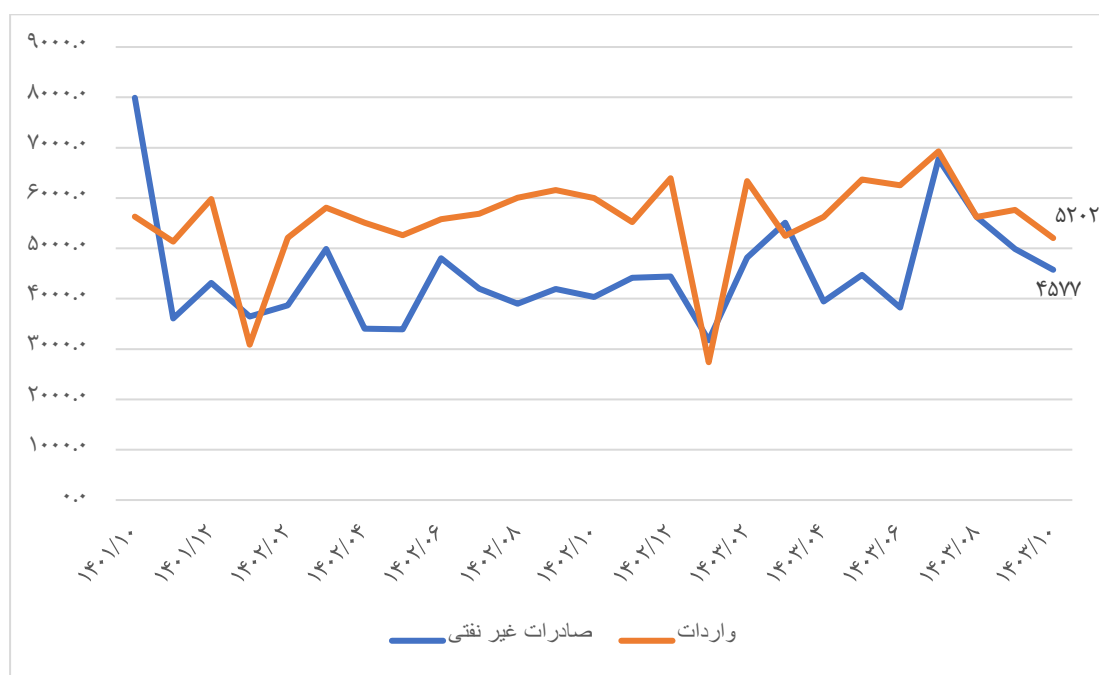
در حالی که از خردادماه، به‌واسطه قطعی برق، اغلب کارخانه‌ها در ظرفیت‌های پایین‌تر از توان تولیدی فعال بودند. شاخص مدیران خرید کل اقتصاد در دی ۱۴۰۳، معادل ۴۴.۹ محاسبه شده که دومین ماه کاهشی بود اما کمتر از ماه پیش کاهش یافت و پس از تعدیل فصلی نیز این شاخص ۴۷ برآورد شده که دومین ماه متوالی کاهشی بود. شاخص «میزان تولید محصول یا ارائه خدمت» به کمترین مقدار چهارماهه رسیده، شاخص «میزان سفارشات جدید مشتریان» نیز دومین ماه متوالی کاهشی بود، شاخص «سرعت انجام و تحویل سفارش مشتریان» پس از حذف اثر فصلی، معادل ۴۶.۷ برآورد شده است و برای نهمین بار از ابتدای سال تاکنون کاهشی و کمتر از محدوده ۵۰ قرار گرفته است. شاخص «موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری‌شده» در دی ماه پس از حذف اثر فصلی، ۴۶.۹ محاسبه شده است. مشکلات قطعی برق، افزایش قیمت‌ها، کاهش نقدینگی و کاهش تقاضای خرید، رکود در سرمایه‌گذاری را به همراه داشته و با توجه به نزدیک شدن به پایان سال و افزایش انتظارات خوشبینانه برای فعالیت‌ها، شرکت‌ها بهبود در شرایط تولید و فروش را مانند بهمن ماه سال گذشته ارزیابی نمی‌کنند. رکود و بی‌ثباتی قیمتی بازار و حذف ارز نیمایی باعث کمبود منابع مالی شرکت‌ها برای تأمین نهاده‌ها شده است.

نمودار (۲۰) شاخص مدیران خرید اقتصاد ایران (کل - بدون تعدیل) منتشره توسط اتاق بازرگانی؛ منبع: اتاق بازرگانی ایران

وضعیت تجارت خارجی

بر اساس آمار بازرگانی خارجی گمرکی در ده ماهه سال ۱۴۰۳، ارزش صادرات (بدون احتساب میعانات گازی) و واردات به ترتیب ۴۷.۶۹ و ۵۶.۰۹ میلیارد دلار بود که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل به ترتیب ۱۸ و ۳ درصد افزایش نشان می‌دهند. علاوه بر این، ارزش هر تن کالای صادراتی و وارداتی نیز در این دوره به ترتیب ۱/۷ و ۱/۷ درصد افزایش یافته است. تراز تجاری ده ماه گذشته نیز منفی ۸.۴ دلار بوده است.

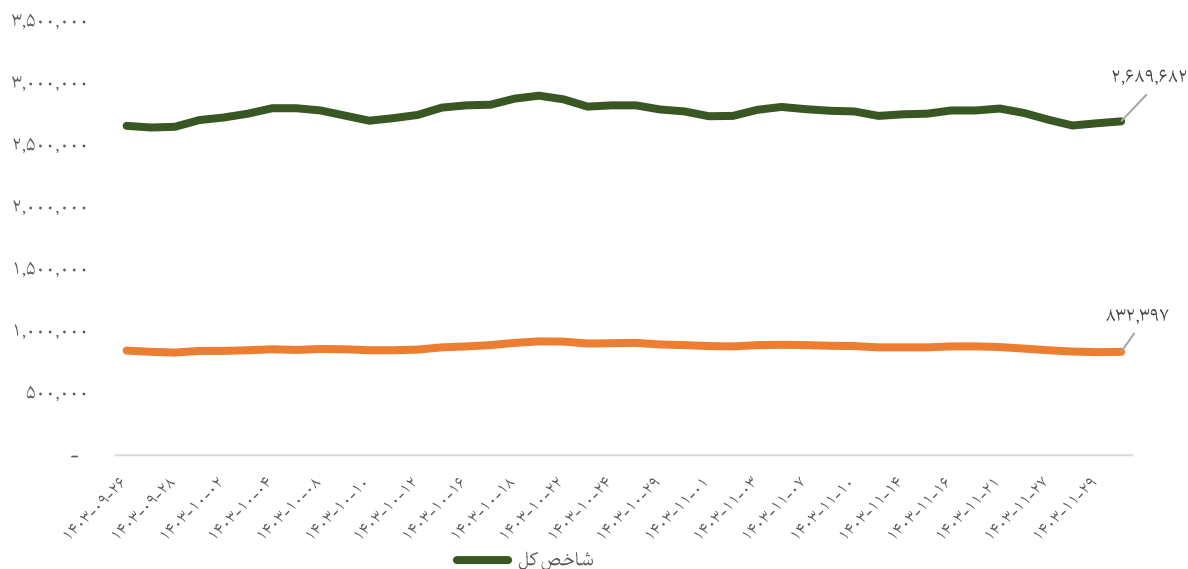

نمودار (۲۱) روند واردات و صادرات (میلیون دلار)؛ منبع: بانک مرکزی

در صورتی که تراز تجاری را تنها با صادرات غیر نفتی محاسبه کنیم؛ تنها، ناحیه سبز رنگ نشان‌دهنده تراز تجاری مثبت کشور می‌باشد و روند هر یک از آن‌ها در نمودار (۲۱) مشخص شده است. بدین ترتیب روند صادرات غیرنفتی ایران در دو سال گذشته همراه با شیب نزولی بوده است. در عوض واردات به کشور روندی صعودی داشته است.

شاخص کل و هم وزن

در بهمن ماه، شاخص کل بورس تهران ۶ درصد کاهش نسبت به دی ماه و نسبت یکسال گذشته ۱۵ درصد رشد داشت. افزایش ریسک‌های سیاسی و ژئوپلیتیک و با رشد قیمت دلار بازار آزاد فاصله دلار مبادله‌ای با بازار آزاد دوباره افزایش یافت موجب خروج پول از بازار سرمایه شد.

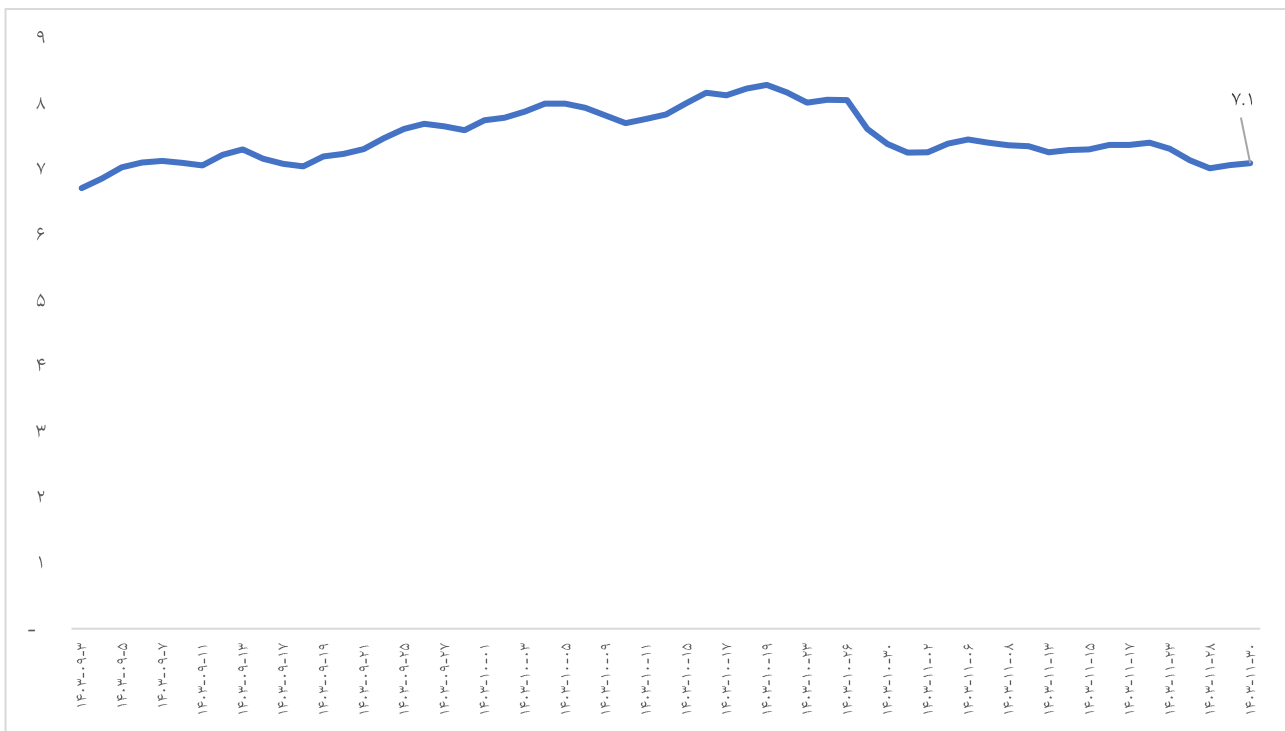

نمودار (۲۲) روند شاخص کل و شاخص هم وزن؛ منبع: شرکت‌های پردازش اطلاعات مالی

ارزش دلاری بورس ایران در انتهای دی‌ماه به ۱۰۷ میلیارد دلار بود؛ که از دلایل آن کاهش ارزش دلاری بازار سرمایه خروج سرمایه از بازار و افزایش قیمت دلار بازار می‌توان اشاره کرد.

نسبت قیمت به سود

نسبت قیمت به سود، یکی از شاخص‌های کلیدی سرمایه‌گذاران و فعالان بازار سرمایه به ویژه برای تحلیل‌های بنیادین به شمار می‌رود. میانگین تاریخی این شاخص در بازار سهام، بالاتر از ۷ بوده است. بالاترین رکورد این شاخص کلیدی در تیرماه سال ۹۹ و در اوج حبابی شدن بازار سرمایه ثبت شد که این نسبت به ۴۲ رسید. در آبان ۱۴۰۳، نسبت قیمت به سود (P/E) در بازار سهام به عنوان یک شاخص کلیدی برای ارزیابی ارزش‌گذاری سهام مورد توجه قرار گرفت. در برخی صنایع مانند فلزات اساسی و خودرو، به دلیل رشد سودآوری، نسبت P/E کاهش یافت و جذابیت سرمایه‌گذاری در این بخش‌ها افزایش پیدا کرد. این موضوع بهبود تقاضا برای سهام این شرکت‌ها را به دنبال داشت. در مقابل، صنایعی که با چالش‌های سودآوری مواجه بودند، نسبت P/E بالاتری داشتند که نشان‌دهنده ریسک بیشتر برای سرمایه‌گذاران بود. این امر باعث شد تا سرمایه‌گذاران حقیقی بیشتر به سمت صنایعی با نسبت P/E پایین‌تر و چشم‌انداز سودآوری روشن‌تر متمایل شوند. به طور کلی، کاهش ریسک سیستماتیک بازار و رشد سودآوری شرکت‌ها باعث شد نسبت P/E در بسیاری از بخش‌ها به سطح‌های جذابی برسد که می‌تواند در ماه‌های آینده نیز به جذب سرمایه بیشتر منجر شود.

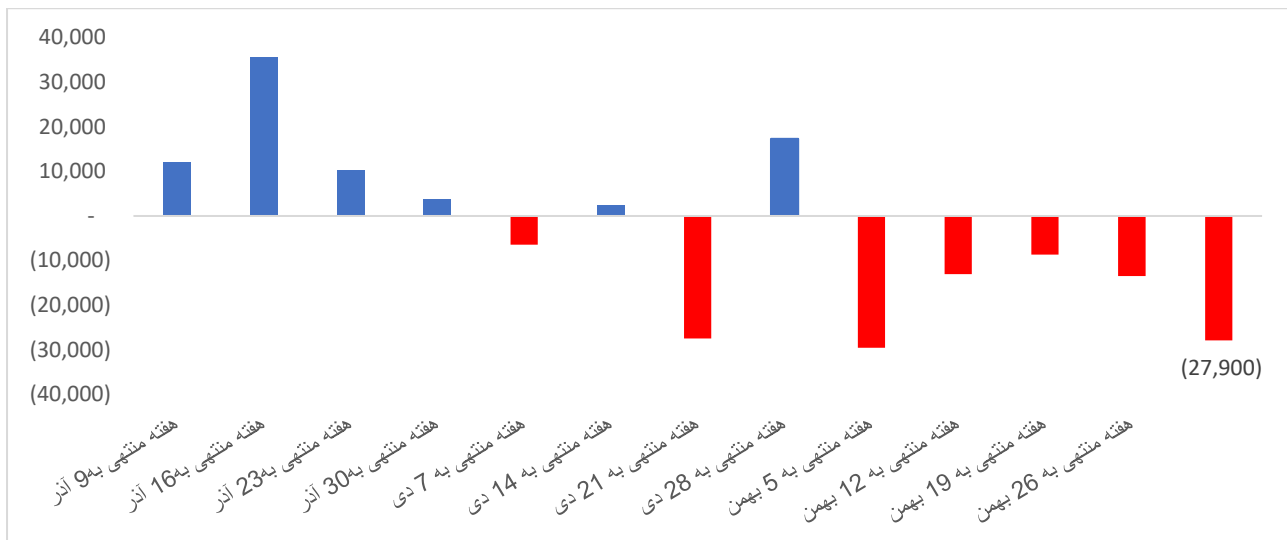

نمودار (۲۳) روند P/e ttm بازار سرمایه ؛ منبع: شرکت‌های پردازش اطلاعات مالی

این نسبت در آذرماه، روند صعودی به خود گرفت و در انتهای ماه به عدد ۸ واحد و در دی و بهمن ماه با مقداری اصلاح به ۷.۱ رسید.

ورود و خروج پول به بازار سهام

در بهمن ماه ۱۴۰۳، ورود و خروج پول حقیقی در بازار سهام نشان‌دهنده تغییرات قابل توجه در رفتار سرمایه‌گذاران بود. در این ماه، جریان خروج پول از بازار سرمایه شدت یافت، از بازار سهام که سرمایه‌گذاران حقیقی سرمایه خود را به صندوق‌های با پشتوانه طلا و صندوق درآمد هدایت کردند. این جریان سرمایه باعث افزایش عرضه و تقویت صف‌های فروش شد. این روند نشان‌دهنده عملکرد ذخیره سود سهامداران از بازار سهام و وجود ابهام آن‌ها در مورد شرایط اقتصادی نیز می‌باشد. در بهمن ماه سال جاری با توقف روند ورود پول بودیم.

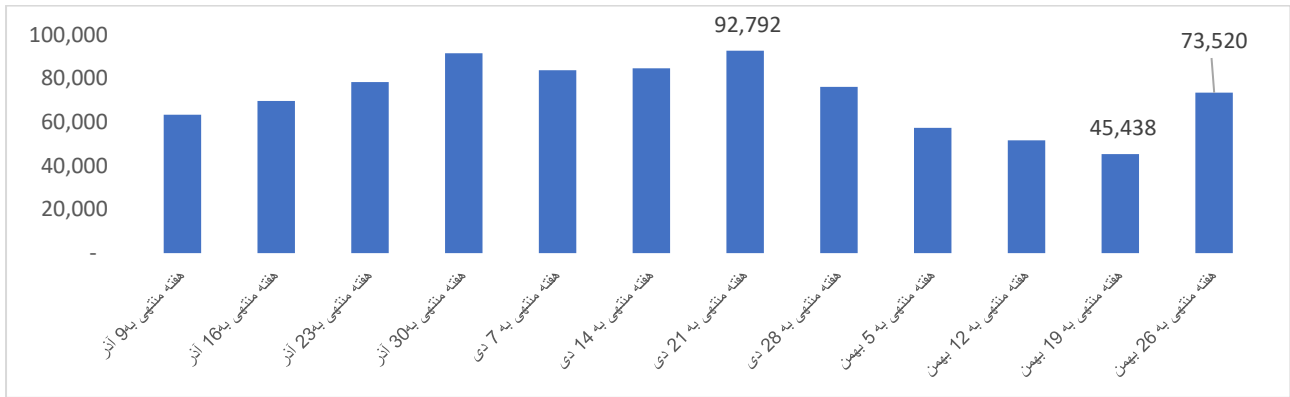

نمودار (۲۴) روند ورود و خروج هفتگی پول از بازار سرمایه (میلیارد ریال)؛ منبع: شرکت پردازش اطلاعات مالی

طی شش ماه اخیر با توجه به ادامه سیاست‌های انقباضی بانک مرکزی و افزایش نرخ‌های بهره بازار بدهی، بازار سهام با رونق مواجه شده است. در حالی که نرخ‌های بازدهی صندوق‌های با درآمد ثابت در محدوده ۲۷ الی ۲۹ درصد است و گواهی سپرده عام بانکی ۳۰ درصد نیز توسط شبکه بانکی عرضه شد. سیاست پیش فروش سکه توسط بانک مرکزی یکی دیگر از سیاست‌های بانک مرکزی جهت جذب نقدینگی در بهمن اثرات منفی بر بازار سرمایه نیز گذاشت.

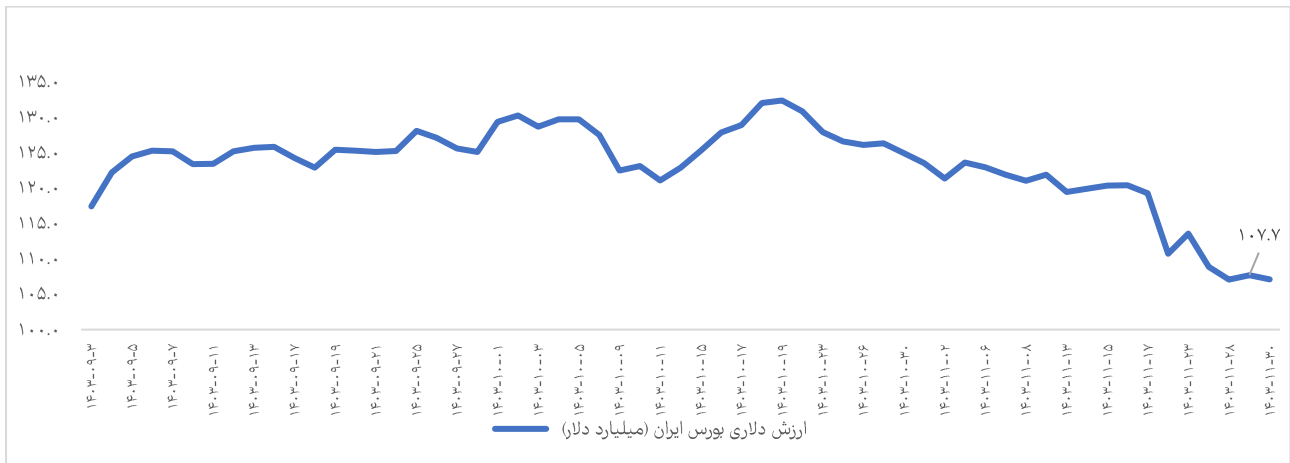
میانگین ارزش معاملات هفتگی

همانطور که از نمودار زیر مشخص است، روند ارزش معاملات در بهمن به غیر از هفته پایانی صعودی نبوده و از محدوده ۹.۲ هزار میلیارد تومان به محدوده ۷.۳ هزار میلیارد تومان کاهش یافت. اگر این چه روند خاصی در بهمن ماه ثابت نبود.

نمودار (۲۵) میانگین ارزش معاملات روزانه در طول هفته (میلیارد ریال)؛ منبع: شرکت های پردازش اطلاعات مالی

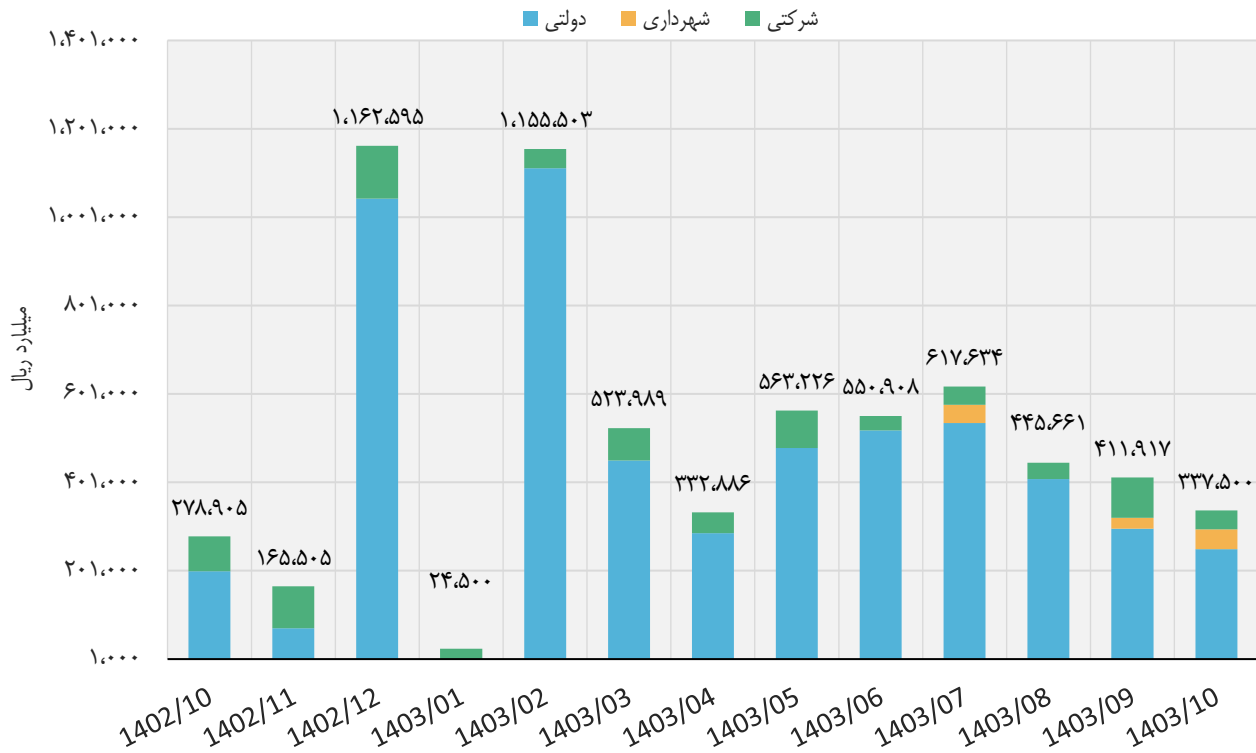
در بهمن ماه ۱۴۰۳، ارزش دلاری بازار بورس ایران به حدود ۱۰۷ میلیارد دلار رسید. این ارزش بر اساس دلار بازار آزاد محاسبه شده است. این در حالی است که سقف دلاری بورس در سال ۱۳۹۹ برابر با ۴۲۷ میلیارد دلار بوده است. البته باید به این نکته هم توجه داشت که از سال ۱۳۹۹ تاکنون، چندین شرکت جدید در بازار پذیرش شده‌اند. در نتیجه به طور کلی، ارزش بازار سرمایه بیش از پیش شده است. اما با توجه به رشد دلار و تاخر بازار نسبت به این رشد، شاهد افت ارزش دلاری بورس هستیم.

نمودار (۲۶) روند ارزش دلاری بورس با توجه به نرخ بازار آزاد (میلیارد ریال)؛ منبع: شرکت های پردازش اطلاعات مالی

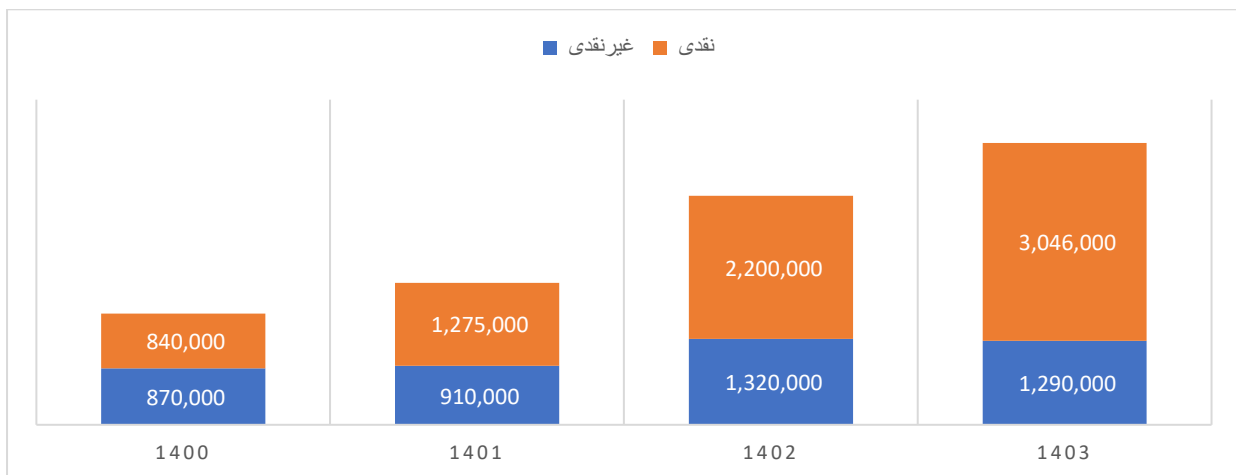
گزارش عرضه اوراق دولتی و جدول سررسید

در نمودار زیر روند ماه به ماه انتشار اوراق صکوک اعم از دولتی یا شرکتی، طی دوازده ماه منتهی به بهمن ماه ۱۴۰۳ ارائه شده است.

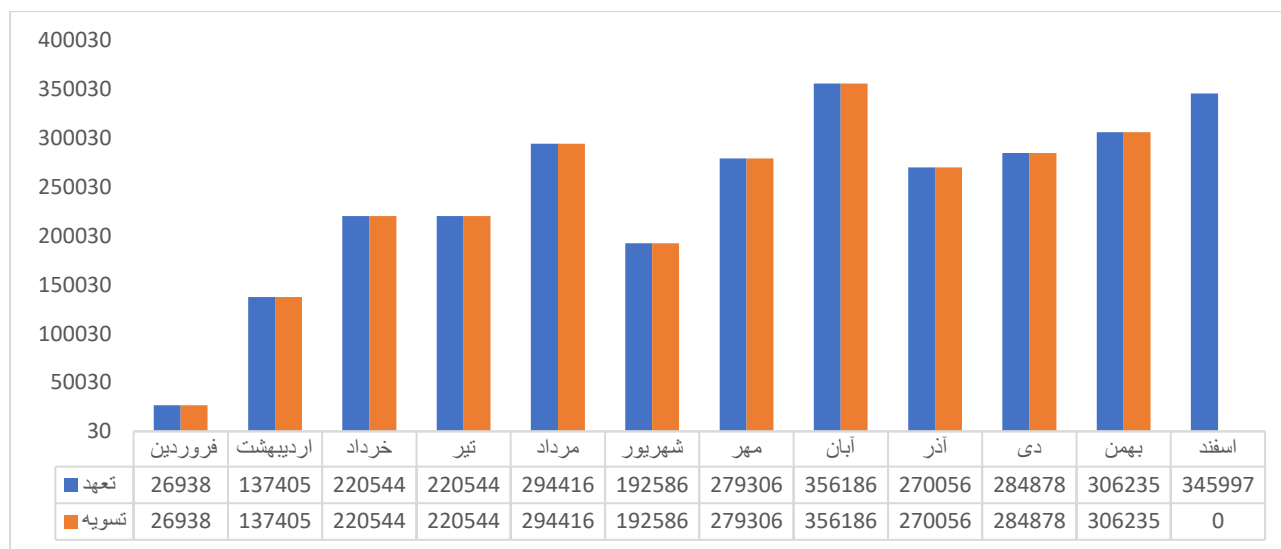
نمودار (۲۷) روند انتشار ماهانه اوراق صکوک؛ منبع: گزارش عملکرد ماهانه سازمان بورس و اوراق بهادار

بر اساس آمار وزارت اقتصاد از ابتدای سال ۱۴۰۳ تا پایان دی ماه ۱۴۰۳ هزار میلیارد ریال اوراق عمدتاً نقدی (اراد) معادل ۳,۴۰۶ هزار میلیارد ریال و اوراق خزانه معادل ۱,۲۹۰ هزار میلیارد ریال عرضه شده و تنها در بهمن ماه مبلغ ۳۳۷,۵ هزار میلیارد ریال اوراق دولتی و شرکتی انتشار یافته است. عمده اوراق اراد منتشر شده با سررسیدهای سه ساله و نرخ کوپن ۲۳ درصد بوده است.

نمودار (۲۸) روند سالانه انتشار اوراق دولتی به تفکیک نقدی و غیرنقدی؛ منبع: مرکز بدهی های عمومی وزارت اقتصاد

جزئیات سررسید تعهدات اصل و فرع اوراق دولتی در سال ۱۴۰۳ تاکنون به تفکیک ماهانه در نمودار (۲۹) ارائه شده است که جمعاً ۲۹۳ هزار میلیارد تومان و تا پایان بهمن ماه ۲۶۰ هزار میلیارد تومان تسویه شده است. طبق قانون بودجه سال ۱۴۰۳، دولت، شرکت های دولتی و شهرداری ها مجاز به تأمین مالی از طریق اوراق مشارکت تا سقف های مشخص شده هستند. با توجه مصوبات شورای عالی هماهنگی اقتصادی دولت تاکنون بیش از ۱۵۰ هزار میلیارد تومان از سقف انتشار اوراق دولتی در بودجه ۱۴۰۳ منتشر کرده است.

نمودار (۲۹) جدول ماه به ماه سررسید اصل و فرع اوراق منتشره شده قبلی؛ منبع: مرکز بدهی های عمومی وزارت اقتصاد

اخبار، اطلاعات و ابلاغیه‌های مهم بازار سرمایه

۱. اولین مرحله پیش‌فروش سکه‌های طلای بانک مرکزی (ضرب ۱۳۸۶) از ۲۸ بهمن در سامانه مرکز مبادله ایران آغاز شده است. خریداران می‌توانند یک تا شش قطعه سکه را ثبت سفارش و دریافت کنند.
۲. بخش خصوصی بالاخره هدایت بزرگ‌ترین خودروسازی را بر عهده گرفت. پس از آن، ایران‌خودرو گزارش توجیهی افزایش سرمایه ۹۴۱ درصدی از محل تجدید ارزیابی دارایی‌ها را رونمایی کرد.
۳. بر اساس اعلام دیوان محاسبات کشور، صاحبان معادن می‌توانند حقوق دولتی را به صورت اقساطی پرداخت کنند.
۴. بر اساس آخرین اعلام بانک مرکزی، از ابتدای امسال تا ۴ اسفند، مبلغ ۱۲.۵۵۱ میلیارد دلار ارز ترجیحی (۲۸,۵۰۰ تومانی) به کالاهای اساسی و دارو تخصیص یافته است. همچنین تا این تاریخ مبلغ ۶۰ میلیارد و ۴۱۵ میلیون دلار ارز برای واردات تأمین شده است.
۵. ارزش معاملات نقره در بورس کالا بیش از ۱۰۰۰ میلیارد تومان به ثبت رسید. معاملات شمش نقره در بازارهای مالی و مشتقه بورس کالا رکورد جدیدی ثبت کرد. پس از گذشت حدود ۳ ماه از آغاز این معاملات، ارزش بازار نقره از مرز یک هزار میلیارد تومان عبور کرد. معاملات مشتقه و مالی: ۱۷۱ هزار قرارداد آتی نقره معادل ۱.۷ هزار کیلوگرم نقره به ارزش ۱۸۸ میلیارد تومان. بازار گواهی سپرده: ۹.۱ میلیون گواهی معادل ۹.۱ کیلوگرم نقره به ارزش ۸۵۴ میلیارد تومان. در مجموع، حجم معاملات در بازار گواهی سپرده و آتی به ۱۰.۸ تن نقره رسید.

خلاصه معاملات مهم بورس های کالایی

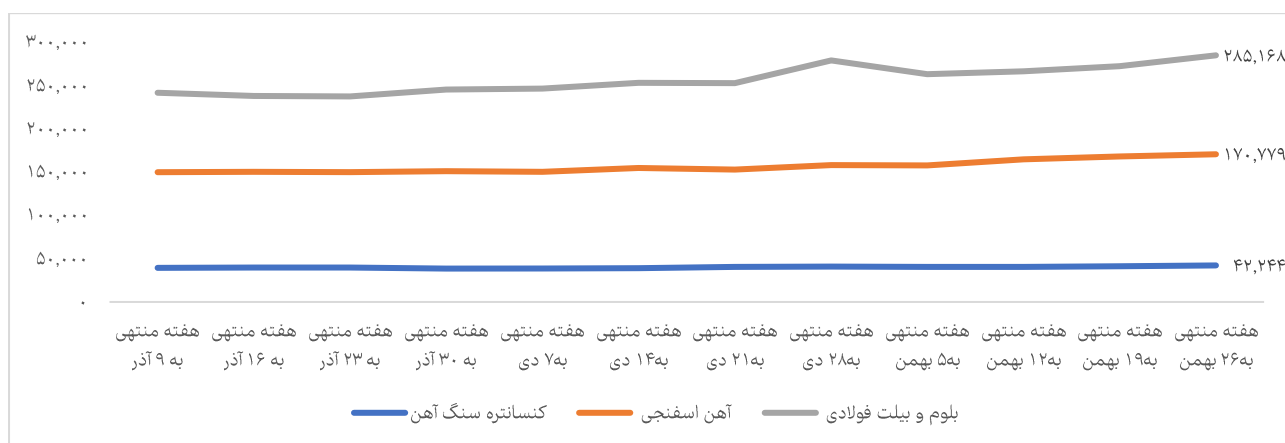
جدول زیر قیمت معاملات کامودیتی های مهم در بورس های کالایی کشور در بهمن ماه را نشان می دهد. بیشترین رقابت، مربوط به مس کاتد و پی وی سی بوده است. در رابطه با محصولات پتروشیمی و پالایشی، قیمت پایه اصولاً با نرخ ۹۵ درصد قیمت فوب خلیج فارس تعیین می شود و گاه به دلیل باز گذاشتن سقف قیمتی نسبت به قیمت مینا در بورس کالا، فروش در بورس کالا نسبت به صادرات، ارزندگی بیشتری پیدا کرده است چرا که شرکت های پتروشیمی در صورت صادرات باید ارز خود را به نرخ نیمایی به کشور بازگردانند. همچنین دولت با اعمال عوارض صادراتی ۱۰ درصدی به پلی اتیلن ترفتالات، پلی پروپیلن، و پی وی سی جلوی صادرات این محصولات پرتقاضا را گرفته است ۲۶۴ هزار و ۵۰۴ تن انواع محصول شامل قیر، مس کاتد، الکیل بنزن خطی، گندله سنگ آهن، عایق رطوبتی، ضایعات نرمه گندله در تالار صادراتی معامله شد. ۱۷۵ هزار و ۸۵۴ تن قیر به ارزش ۴ هزار و ۵۶۴ میلیارد تومان داد و ستد شد که بیشترین حجم و ارزش معاملات را به خود اختصاص داد. همچنین ۳۰ هزار تن گندله سنگ آهن به ارزش ۱۸۲ میلیارد تومان، ۶۵۰ تن عایق رطوبتی به ارزش ۱۶ میلیارد تومان، ۲ هزار تن مس کاتد به ارزش ۱۸ میلیون و ۶۹۰ هزار دلار، ۵۵ هزار تن ضایعات نرمه گندله به ارزش ۳ میلیون و ۲۵ هزار دلار، یک هزار تن الکیل بنزن خطی به ارزش یک میلیون و ۳۰۰ هزار دلار در تالار کیش داد و ستد شد

جدول (۲) خلاصه معاملات محصولات فلزی، پالایشی و پتروشیمی در بورس های کالایی؛ منبع آمار معاملات فیزیکی بورس کالا و بورس انرژی

آخرین قیمت ضمنی دلار	تغییرات شدت رقابت ماهانه	میانگین قیمت معاملات (هزار ریال / تن)				میانگین آخرین قیمت پایه عرضه	محصول	
		هفته منتهی به ۲۶ بهمن	هفته منتهی به ۱۲ بهمن	هفته منتهی به ۱۹ بهمن	هفته منتهی به ۵ بهمن	هفته منتهی به ۲۶ بهمن		
		۰.۰٪	۳.۵٪	۴۲,۲۴۴	۴۱,۱۴۴	۴۰,۵۶۱		۴۰,۷۰۲
۰.۰٪	۳.۵٪	۴۲,۲۴۴	۴۱,۱۴۴	۴۰,۵۶۱	۴۰,۷۰۲	۴۲,۲۴۴	کنسانتره سنگ آهن	
۶.۳٪	۸.۰٪	۱۷۰,۷۷۹	۱۶۸,۲۵۳	۱۶۴,۹۸۷	۱۵۷,۸۳۸	۱۶۰,۶۰۳	آهن اسفنجی	
۵۹۷,۰۸۷	۵.۶٪	۲۱.۰٪	۲۸۵,۱۶۸	۲۷۲,۷۹۰	۲۶۶,۶۸۰	۲۶۳,۳۷۶	۲۷۰,۰۹۸	بلوم و بیلت فولادی
۵۶۹,۲۷۷	۲۰.۳٪	۲۸.۳٪	۷,۳۵۷,۴۶۷	۶,۱۷۳,۴۶۷	۶,۰۲۳,۵۷۶	۵,۷۵۳,۰۰۰	۶,۱۱۶,۰۰۰	مس کاتد
۵۹۲,۱۳۹	۹.۱٪	-۱.۸٪	۲,۲۰۹,۰۹۵	۲,۲۰۹,۰۹۵	۲,۲۰۹,۰۹۵	۲,۲۱۳,۲۶۰	۲,۰۲۵,۴۴۹	روی
۵۶,۳۰۸	۱۰.۴٪	۹.۹٪	۲۵۳,۳۵۵	۲۳۷,۹۸۲	۲۴۴,۱۳۳	۲۴۸,۲۶۵	۲۲۹,۴۶۲	وکیوم باتوم
۵۰۰,۶۲۷	۲۰.۵٪	۸.۰٪	۵۹۴,۶۹۶	۵۹۳,۳۹۴	۵۸۴,۸۴۷	۵۷۱,۹۲۸	۴۹۳,۴۲۶	پی وی سی
۴۰۸,۲۵۶	۰.۰٪	۱۱.۷٪	۲۳۱,۷۷۷	۲۳۰,۳۴۹	۲۲۳,۳۷۶	۲۱۸,۰۰۰	۲۳۱,۷۷۷	اوره
۶.۵٪	۳.۸٪	۶۶۰,۶۱۳	۶۶۰,۶۱۳	۶۶۲,۵۴۶	۶۴۳,۲۳۴	۶۲۰,۱۶۰	پلی اتیلن ترفتالات (گرید بطری)	
۰.۰٪	۶.۹٪	۶۶۳,۱۷۹	۶۵۶,۴۸۳	۶۵۴,۶۵۵	۶۵۱,۳۳۴	۶۶۳,۱۷۹	استایرن منومر	
۰.۰٪	۶.۷٪	۱,۲۲۱,۹۴۳	۱,۲۳۲,۴۵۵	۱,۲۲۴,۲۴۴	۱,۱۷۰,۲۹۸	۱,۲۲۱,۹۴۳	پلی بوتادین رابر	

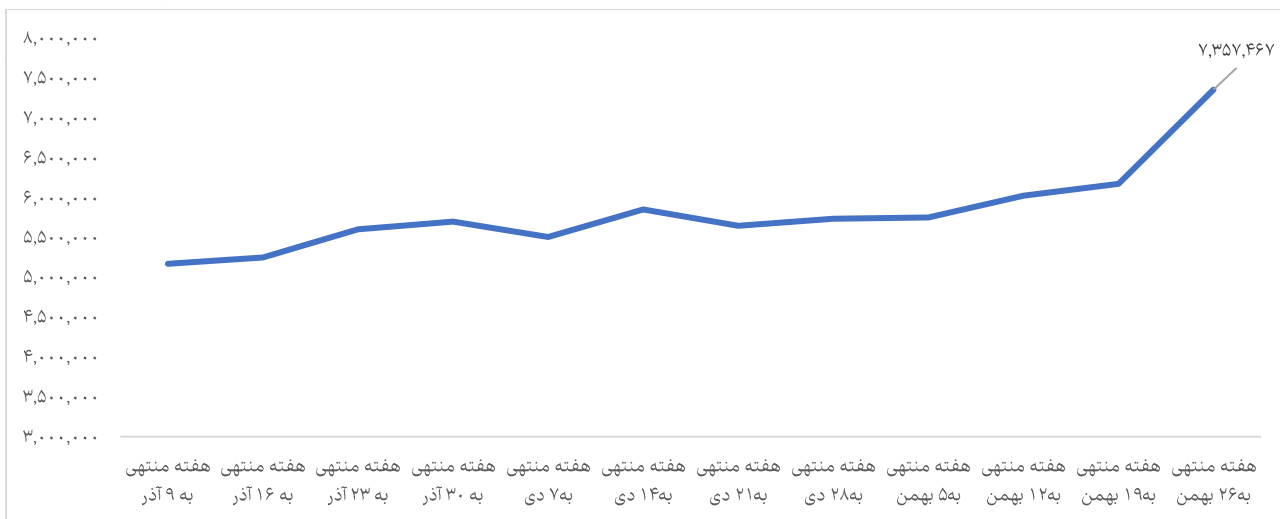
روند قیمتی فولاد و مس

شمش فولادی یکی از مهم ترین محصولات فولادی می باشد که پایه و اساس تولید سایر مقاطع فولادی از جمله میلگرد، مفتول، نبشی، ناودانی، لوله مانیسما و غیره است. این محصول فولادی، سطح مقطع مربعی داشته و در طول های ۶ و ۱۲ متری تولید می شود. در واقع شمش فولاد به عنوان محصول میانی شناخته می شود که آن را از احیای سنگ آهن یا از طریق ذوب ضایعات فولادی تولید می کنند. گریدهای مختلفی از شمش فولادی، تولید و عرضه می گردد. فولاد و محصولات آهنی مانند میلگرد و تیرآهن در بورس کالا عرضه می شوند و از جمله کالاهایی است که با عرضه مازاد مواجه است. قیمت بلوم و بیلت فولاد همانند ماه گذشته در محدوده ۲۸۵ میلیون ریال به ازای هر تن تغییر کرد. فولاد خوزستان یکی از مهم ترین تولیدکنندگان شمش فولاد در کشور می باشد که محصول خود را در بورس کالا عرضه می کند و قیمت آن مبنای تعیین قیمت گندله و آهن اسفنجی قرار می گیرد. قیمت شمش فولاد خوزستان به ۲۹۱ میلیون ریال در پایان بهمن ماه رسیده است.

نمودار (۳۰) روند قیمت کنسانتره، آهن اسفنجی و فولاد در بورس کالا؛ منبع: آمار معاملات شرکت بورس کالای ایران

قیمت مس کاتد عرضه شده توسط فملی در بورس کالا طی دو ماه گذشته در محدوده ۵ میلیون ریال الی ۵.۸۵ میلیون ریال به ازای هر کیلوگرم معامله بود در بهمن ماه به ۷.۳ میلیون ریال رسید. قیمت جهانی مس کاتد در ابتدای تیرماه دچار اصلاح قیمتی شده و به زیر ۱۰ هزار دلار برگشت و در آبان ماه، کمتر از ۹۰۰۰ به ازای هر تن معامله شد. اما در بهمن ماه، نرخ جهانی کاتد مس در محدوده ۹۵۰۰ دلار قرار گرفت و مانند ماه پیش روند رشد قیمت خود را ادامه داد. بنابراین افزایش قیمت کاتد مس در بورس کالا ناشی از افزایش نرخ دلار و قیمت مس کاتد جهانی بوده است. در رابطه با مس کاتد، لازم به ذکر است که بخشی از خریداران رینگ داخلی مس کاتد (از جمله خودروسازان که پروانه تولید و مجوز خرید مس از بورس کالا دارند) با خرید مس از بورس کالا و صادرات آن، درآمد ارزی پیدا می کنند و نیازهای ارزی خود را با ارز صادراتی خود و در زمان کوتاه تری تامین می کنند.

نمودار (۳۱) روند قیمت مس کاتد در بورس کالا؛ منبع: آمار معاملات شرکت بورس کالای ایران

- ۱- [گزیده آمارهای اقتصادی بانک مرکزی ایران](#)
- ۲- [مرکز آمار ایران](#)
- ۳- [مرکز داده نرخ بهره بین بانکی بانک مرکزی ایران](#)
- ۴- [گزارش‌های آماری ماهانه سازمان بورس و اوراق بهادار](#)
- ۵- [خبرنامه‌های مرکز بدهی‌های عمومی وزارت اقتصاد](#)
- ۶- [آمار معاملات فیزیکی بورس کالا و بورس انرژی](#)
- ۷- [اطلاعیه‌های شرکت بورس و شرکت فرابورس](#)
- ۸- [داده‌های پردازش شده شرکت‌های پردازش اطلاعات مالی کشور](#)
- ۹- [گزارش‌های واردات و صادرات غیرنفتی گمرک ایران](#)
- ۱۰- [پایگاه خبری اتاق بازرگانی](#)
- ۱۱- [پایگاه خبری بازار سرمایه ایران](#)
- ۱۲- [شبکه اطلاع‌رسانی طلا، سکه و ارز](#)
- ۱۳- [داده‌های هفتگی مجلات پلتز Platts، آرگوس Argus و آیسس ICIS](#)
- ۱۴- [گزارش قیمت معاملات کالایی بورس لندن](#)
- ۱۵- [مرکز داده نرخ بهره بانک‌های مرکزی اروپا، آمریکا و چین](#)
- ۱۶- [مراجع انتشار داده‌های آمار و تحلیل اقتصادی آمریکا، اروپا و چین](#)